

Cuprins

CUVÂNT-ÎNAINTE.....	7
TITLUL I. REGIMUL JURIDIC DE ORDIN GENERAL AL CONTRACTELOR ADMINISTRATIVE. DELIMITAREA CONTRACTELOR ADMINISTRATIVE DE CONTRACTELE CIVILE	11
CAPITOLUL I. REGLEMENTAREA CONTRACTELOR ADMINISTRATIVE ÎN CONTEXTUL LEGISLATIV ACTUAL. ASPECTE DE DREPT COMPARAT ÎN MATERIA CONTRACTELOR ADMINISTRATIVE.....	11
Secțiunea 1. Reglementarea și definirea contractelor administrative în contextul legislativ actual.....	11
Secțiunea 2. Aspecte referitoare la aplicabilitatea dreptului general al contractelor în materia contractelor administrative.....	18
Secțiunea 3. Distincția dintre actul administrativ unilateral de gestiune și actul administrativ bilateral de gestiune (contractul administrativ).....	23
Secțiunea 4. Obiectul contractelor administrative în contextul legislativ actual	30
Secțiunea 5. Aspecte referitoare la calificarea contractelor prin care unitățile administrativ-teritoriale, prin autoritățile deliberative constituite la nivelul acestora, pun în valoare bunuri aparținând domeniului privat al unităților administrativ-teritoriale. Necesitatea includerii, <i>de lege ferenda</i> , în categoria contractelor administrative a contractelor încheiate de către administrație prin care acestea pun în valoare bunuri aparținând proprietății private a statului sau a unităților administrativ-teritoriale	31
5.1. Aspecte referitoare la calificarea contractelor prin care unitățile administrativ-teritoriale, prin autoritățile deliberative constituite la nivelul acestora, pun în valoare bunuri aparținând domeniului privat al unităților administrativ-teritoriale.....	31
5.2. Necesitatea includerii, de lege ferenda, în categoria contractelor administrative a contractelor încheiate de către administrație prin care aceasta pune în valoare bunuri aparținând proprietății private a statului sau a unităților administrativ-teritoriale	32
Secțiunea 6. Aspecte de drept comparat în materia contractelor administrative. Categorii de contracte administrative reglementate în dreptul francez	37
CAPITOLUL II. TRĂSĂTURILE CONTRACTULUI ADMINISTRATIV CARE STAU LA BAZA DELIMITĂRII CONTRACTELOR ADMINISTRATIVE DE CONTRACTELE CIVILE.....	38
Secțiunea 1. Considerații de ordin general.....	38
Secțiunea 2. Părțile contractului	38
Secțiunea 3. Poziția părților contractante	39
Secțiunea 4. Distincția dintre contractele administrative și contractele civile sub aspectul îndeplinirii condițiilor de validitate a acestora.....	40
Secțiunea 5. Obiectul contractului	41
Secțiunea 6. Clauzele contractului administrativ și implicațiile acestora în conținutul contractului administrativ.....	42
6.1. Clauzele contractului administrativ. Distincția dintre clauzele reglementare și clauzele negociabile ale contractului administrativ.....	42

6.2. Distanția dintre clauzele reglementare și clauzele negociabile ale contractului administrativ – criteriu prin care se poate acredita în dreptul nostru teoria actelor detașabile producătoare de efecte juridice	44
6.3. Implicațiile Codului fiscal și ale Codului de procedură fiscală în materia contractelor administrative din perspectiva clauzelor care compun contractul administrativ	46
Secțiunea 7. Trăsăturile contractului administrativ care le delimitează de contractele civile	47
CAPITOLUL III. DELIMITAREA CONTRACTELOR CIVILE DE CONTRACTELE ADMINISTRATIVE. CRITERIILE CARE STAU LA BAZA DELIMITĂRII CONTRACTELOR CIVILE DE CONTRACTELE ADMINISTRATIVE	50
Secțiunea 1. Delimitarea contractelor civile de contractele administrative prin raportare la procedura de încheiere a celor două tipuri de contracte	50
Secțiunea 2. Condițiile de formă care trebuie îndeplinite pentru validitatea celor două tipuri de contracte	51
Secțiunea 3. Distanția dintre contractele administrative și contractele civile din perspectiva subiectului care declanșează încheierea contractului	51
Secțiunea 4. Distanția dintre contractele civile și contractele administrative din punctul de vedere al organului competent să verifice legalitatea acestora	57
Secțiunea 5. Rolul și intervenția judecătorului în calificarea unui contract ca fiind contract civil sau contract administrativ	58
CAPITOLUL IV. PRINCIPIILE CARE TREBUIE SĂ STEA LA BAZA ATRIBUIRII CONTRACTELOR ADMINISTRATIVE	60
Secțiunea 1. Reglementare	60
Secțiunea 2. Nediscriminare	61
Secțiunea 3. Principiul liberei concurențe în materia contractelor administrative din perspectiva dreptului intern și a dreptului comunitar (unional)	63
Secțiunea 4. Tratatul egal	71
Secțiunea 5. Principiul recunoașterii reciproce	73
Secțiunea 6. Transparența	73
Secțiunea 7. Proporționalitatea	74
Secțiunea 8. Eficiența utilizării fondurilor	75
Secțiunea 9. Asumarea răspunderii	76
Secțiunea 10. Principiul evitării conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor administrative	76
Secțiunea 11. Confidențialitatea	83
TITLUL II. TIPURI DE CONTRACTE ADMINISTRATIVE ȘI CONTENCIOSUL AFERENT TIPURILOR DE CONTRACTE ADMINISTRATIVE	90
CAPITOLUL I. CONTRACTELE DE ACHIZIȚIE PUBLICĂ	90
Secțiunea 1. Reglementarea contractelor de achiziție publică în contextul Legii nr. 98/2016 a achizițiilor publice și Directivei 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE	90
1.1. Considerații generale	90
1.2. Noul cadru normativ instituit la nivel unional în materia atribuirii contractelor de achiziții publice	92

1.3. Transpunerea în dreptul nostru intern a directivei unionale adoptate în anul 2014 privind atribuirea contractelor de achiziții publice. Sfera de aplicabilitate a Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice	94
1.3.1. Transpunerea în dreptul nostru intern a directivei unionale adoptate în anul 2014 privind atribuirea contractelor de achiziții publice	94
1.3.2. Sfera de aplicabilitate a prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice în cazul contractelor de achiziție publică atribuite de către autoritățile contractante	95
1.3.2.1. Considerații generale.....	95
1.3.2.2. Dispoziții tranzitorii.....	95
1.3.3. Sfera de aplicabilitate a prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice în cazul contractelor de achiziție de lucrări și de servicii atribuite de către entități juridice care nu au calitatea de autorități contractante	99
Secțiunea 2. Definirea, natura juridică și caracterele juridice ale contractului de achiziție publică.....	100
2.1. Definirea și natura juridică a contractului de achiziție publică	100
2.2. Caracterele juridice ale contractului de achiziție publică	101
2.2.1. Achiziția publică – modalitate de dobândire a dreptului de proprietate publică.....	101
2.2.2. Caracterele juridice ale contractului de achiziție publică	102
Secțiunea 3. Autorități contractante în materia achizițiilor publice	104
3.1. Autorități contractate în materia achizițiilor publice în concepția Directivei 2014/24/UE a achizițiilor publice.....	104
3.2. Distincția între noțiunea de „întreprindere” din dreptul concurenței și noțiunea de „autoritate publică contractantă”	106
3.3. Autoritățile contractante reglementate prin Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice	107
3.3.1. Autoritățile și instituțiile publice centrale sau locale, precum și structurile din componența acestora care au delegată calitatea de ordonator de credite și care au stabilite competențe în domeniul achizițiilor publice.....	107
3.3.2. Organismele de drept public.....	111
3.3.3. Asocierile formate de una sau mai multe autorități contractante dintre cele prevăzute la lit. a) și b)	114
Secțiunea 4. Tipuri de contracte de achiziție publică reglementate de Legea nr. 98/2016 a achizițiilor publice	115
4.1. Contractul de achiziție publică de lucrări. Distincția dintre contractul de achiziție publică de lucrări și contractul de antrepriză reglementat de Codul civil. Aspecte de ordin fiscal în materia contractului de achiziție publică de lucrări	115
4.1.1. Reglementare. Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene în materia contractelor de achiziție publică de lucrări.....	115
4.1.2. Delimitarea contractului de achiziție publică de lucrări de contractul de antrepriză reglementat de Codul civil	119
4.1.3. Aspecte de ordin fiscal privitoare la calitatea de persoană impozabilă în cazul contractelor de achiziție publică de lucrări	121
4.2. Contractul de achiziție publică de produse.....	122
4.3. Contractul de achiziție publică de servicii.....	126
4.4. Condițiile în care autoritățile contractante pot efectua achiziții directe.....	127

4.5. Achiziții mixte	130
4.6. Servicii de achiziții publice auxiliare.....	131
4.6.1. Serviciile de achiziții publice auxiliare în contextul Directivelor 24/25 și 25/2014 transpuse prin Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice și Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale	131
4.6.2. Controverse privitoare la calificarea serviciilor juridice ca fiind servicii de achiziție publică auxiliară	132
4.7. Contractul de achiziție publică verde – varietate a contractului de achiziție publică reglementat de Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice	135
4.8. Natura activității exercitate de către autoritatea contractantă și legătura care există între această activitate și achiziția publică – criterii în raport de care autoritatea contractantă atribuie contracte de achiziții publice de lucrări, contracte de achiziție publică de produse sau contracte de achiziții publice de servicii	136
Secțiunea 5. Exceptări de la aplicabilitatea Directivei 24/2014 și a Legii nr. 98/2016	137
5.1. Reglementare	137
5.2. Exceptări de la aplicabilitatea Directivei 24/2014 și a Legii nr. 98/2016 în cazul unor contracte de servicii	142
5.2.1. Reglementare	142
5.2.2. Excluderea din sfera de reglementare a Directivei 24/2014 și a Legii nr. 98/2016 a unor categorii de contracte de achiziție publică de servicii juridice.....	145
5.3. Exceptarea de la aplicabilitatea procedurii de atribuire a contractelor de achiziție publică reglementate de Legea nr. 98/2016 a contractelor de achiziție publică reglementate de O.U.G. nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității. Achiziții mixte care implică aspecte de apărare și securitate	147
5.3.1. Reglementare	147
5.3.2. Exceptarea de la aplicabilitatea Legii nr. 98/2016 a contractelor de achiziție publică/acorduri-cadru și concursuri de soluții care implică aspecte de apărare ori securitate, atribuite sau organizate conform unor norme internaționale	150
5.3.3. Achiziții mixte care implică aspecte de apărare și securitate	152
5.3.4. Soluționarea pe cale administrativ-jurisdicțională sau pe cale directă la instanțelor de contencios administrativ a litigiilor derivate din acte emise de către autoritățile contractante în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică reglementate de O.U.G. nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității	153
5.3.5. Constatarea nulității absolute a contractelor de achiziții publice încheiate în temeiul O.U.G. nr. 114/2011	154
5.4. Exceptarea de la aplicabilitatea Legii nr. 98/2016 a contractelor de achiziție publică/acorduri-cadru încheiate între entități din sectorul public (Regula in-house). Jurisprudența Curții de Justiție a Comunităților Europene în materia atribuirii contractelor de achiziții publice/acorduri-cadru prin aplicarea regulii in-house	155
Secțiunea 6. Fazele premergătoare inițierii unui proiect de achiziție publică.....	157
6.1. Etapa de pregătire a proiectului de achiziție publică	157

6.2. Studiul de fundamentare – document care stă la baza calificării contractului ca fiind contract de achiziție publică sau contract de concesiune de bunuri sau de servicii	158
6.3. Valoarea estimată a achiziției publice și implicațiile acesteia în soluționarea unor litigii din materia achizițiilor publice	160
6.3.1. Valoarea estimată a achiziției publice în raport de care autoritatea contractantă are obligația publicării unui anunț de participare și/sau de atribuire în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene	160
6.3.2. Determinarea valorii estimate a contractului de achiziție publică și implicațiile acesteia în soluționarea unor litigii din materia achizițiilor publice	161
6.3.2.1. Valoarea estimată a contractului – condiție prealabilă obligatorie pentru alegerea modalității de achiziție publică	161
6.3.2.2. Valoarea estimată a contractului de achiziție publică – element care stă la baza constituirii unei cauțiuni de către persoana vătămată care formulează a acțiune pe cale administrativ-jurisdicțională împotriva unui act emis de către autoritățile contractante în legătură sau în cadrul procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică. Distincția dintre „valoarea estimată a contractului” și „valoarea stabilită a contractului”	165
6.3.3. Cazuri în care prin raportare la valoarea estimată a contractului de achiziție publică nu se poate solicita instanțelor de contencios administrativ constatarea nulității absolute a contractului de achiziție publică	171
6.4. Atribuții ale autorităților contractante în fazele premergătoare inițierii unui proiect de achiziție publică	172
6.4.1. Atribuții ale autorităților contractante în fazele premergătoare inițierii unui proiect de achiziție publică vizând strategia anuală de achiziție publică și elaborarea programului anual al achizițiilor publice	172
6.4.2. Obligația autorităților contractelor de a solicita anterior demarării procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică evaluarea impactului asupra protecției mediului pentru proiectele de achiziții publice care necesită evaluarea impactului asupra protecției mediului	173
6.4.2.1. Reglementare	173
6.4.2.2. Soluționarea litigiilor derivate din actele de mediu emise de către autoritățile competente în materia protecției mediului având ca obiect evaluarea impactului unor proiecte de achiziție publică asupra protecției mediului	177
6.5. Obligații comune ale autorităților contractante și operatorilor economici în vederea participării la procedura de atribuire a contractului de achiziție publică/acordului-cadru	179
Secțiunea 7. Procedura de atribuire a contractului de achiziție publică	179
7.1. Reglementarea procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică și excepții de la aplicabilitatea procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică în cazul unor contracte de achiziție publică reglementate prin acte normative speciale	179
7.1.1. Reglementarea procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică în accepțiunea Legii nr. 98/2016 a achizițiilor publice	179
7.2. Strategia de contractare	190
7.2.1. Strategia de contractare – document suport al documentației de atribuire a contractului de achiziție publică	190

7.2.2. Atribuirea contractelor de achiziție publică/acordurilor-cadru pe loturi	
– document al strategiei de contractare.....	190
7.2.2.1. Atribuirea contractului de achiziție publică pe loturi.....	190
7.2.2.2. Calculul valorii estimate a contractului de achiziție publică atribuit pe loturi	194
7.2.2.3. Determinarea cuantumului cauțiunii prin raportare la valoarea estimată a contractului de achiziției publice atribuit pe loturi, în cazul în care se formulează o contestație pe cale administrativ-jurisdicțională împotriva unui act adoptat/emis de către autoritatea contractantă în procedura de atribuire a contractului de achiziție publică/acordului-cadru.....	194
7.3. Elaborarea și aprobarea documentației de atribuire.....	195
7.3.1. Documentația de atribuire și conținutul acesteia	195
7.3.2. Standardizarea documentației de atribuire	201
7.4. Publicarea anunțului de intenție și a anunțului de participare	203
7.5. Proceduri de atribuire a contractelor de achiziții publice în materia transporturilor	203
7.5.1. Procedura de atribuire a contractelor de achiziții publice în materia transporturilor în contextul unor acte normative speciale din materia transporturilor raportate la actele normative din materia achizițiilor publice.....	203
7.5.2. Achizițiile publice din materia transporturilor sub forma unor contracte de finanțare	205
7.6. Procedura de atribuire centralizată a contractelor de achiziții publice	208
7.6.1. Reglementarea procedurii de atribuire centralizată a achizițiilor publice.....	208
7.6.2. Soluționarea pe cale administrativ-jurisdicțională a litigiilor derivate din actele emise de ONAC în procedura de atribuire centralizată, precum și de către utilizatorii autorității contractante în procedura de atribuire a contractelor subsecvente încheiate în baza acordului-cadru centralizat încheiat de către ONAC.....	213
7.7. Instrumente și tehnici specifice de atribuire a contractelor de achiziție publică.....	214
7.7.1. Acordul-cadru – instrument specific de atribuire a contractelor de achiziții publice. Natura juridică a acordului-cadru	214
7.7.2. Sistemul dinamic de achiziții publice	218
7.8. Procedura de atribuire a contractelor de achiziții publice rezervate.....	219
7.8.1. Condiții privitoare la atribuirea unor contracte de achiziții publice rezervate unor unități protejate și întreprinderi sociale de inserție având ca scop încadrarea în muncă și integrarea în societate.....	219
7.8.2. Atribuirea unor contracte de achiziții publice rezervate având ca obiect exclusiv serviciile de sănătate, sociale și culturale	224
7.9. Procedura de atribuire a contractului de achiziție publică și a contractului de achiziție sectorială aplicabilă în cazul serviciilor sociale și a altor servicii specifice	225
7.9.1. Procedura de atribuire a contractului de achiziție publică și a contractului de achiziție sectorială aplicabilă în cazul serviciilor sociale și a altor servicii specifice reglementată prin Legea nr. 98/2016 a achizițiilor publice și Legea nr. 99/2016 a achizițiilor sectoriale	225
7.9.2. Procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică și a contractelor de achiziție sectorială reglementată de Legea asistenței sociale nr. 292/2011.....	228

7.10. Cazuri de excludere de la procedura de atribuire a contractului de achiziție publică.....	233
7.11. Criterii de atribuire a contractului de achiziție publică. Practica judiciară în materie	240
7.12. Selecția operatorului economic	245
7.12.1. Calitatea de operator economic – parte în contractul de achiziție publică.....	245
7.12.2. Comisia de evaluare a ofertelor desemnată pentru atribuirea contractului de achiziție publică	247
7.12.2.1. Desemnarea comisiei de evaluare a ofertelor și atribuțiile acesteia.....	247
7.12.3. Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească oferta depusă de candidați/ofertanți pentru ca aceasta să fie admisă în vederea participării la procedura de atribuire a achiziției publice/acordului-cadru	248
7.12.4. Participarea operatorilor economici la procedura de atribuire a contractului de achiziție publică cu o ofertă comună. Distincția dintre contractele de asociere reglementate de Codul administrativ și aplicabilitatea asocierii în participație în cazul în care mai mulți operatori economici (parteneri privați) participă cu o ofertă comună la procedura de atribuire a unui contract de achiziție publică.....	254
7.12.4.1. Asocierea operatorilor economici în vederea participării cu o ofertă comună la procedura de atribuire a contractului	254
7.12.4.2. Soluționarea litigiilor dintre operatorii economici care participă cu o ofertă comună în cadrul procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică.....	256
7.12.5. Reevaluarea ofertelor de către comisia de evaluare în urma soluționării unui litigiu soluționat pe cale administrativ-jurisdicțională de către Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor sau de către instanța de judecată.....	258
7.12.6. Actele emise de comisia de evaluare și procedura de contestare a acestora	260
7.13. Criterii de selecție a operatorului economic. Practica judiciară în materie.....	261
7.14. Interesul – condiție de participare la procedura de atribuire a contractului de achiziție publică și de desemnare a ofertei câștigătoare. Aspecte desprinse din practica judiciară	270
7.15. Revocarea din oficiu a unor acte juridice încheiate de către autoritățile contractante în procedura de atribuire a contractelor de achiziții publice, achiziții sectoriale, concesiune de lucrări și concesiune de servicii	277
7.16. Raportul procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică și posibilitatea de contestare a acestuia	278
7.17. Publicarea anunțului de atribuire	284
7.18. Anularea procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică	284
7.19. Dosarul achiziției publice	287
Secțiunea 8. Autorități investite cu atribuții de control în materia atribuirii contractelor de achiziții publice, achiziții sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și de servicii	288
8.1. Reglementarea controlului exercitat de Agenția Națională pentru Achiziții Publice asupra procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică	288
8.2. Controlul exercitat de Agenția Națională pentru Achiziții Publice asupra procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică	290

8.3. Câteva aspecte referitoare la actele administrative emise de către ANAP în cadrul procedurii de control ex-ante și la procedura de soluționare a litigiilor derivate din aceste acte administrative.....	298
8.4. Constatarea nulității absolute a contractelor de achiziție publică/ contractelor de achiziție sectorială/concesiunilor de lucrări și concesiunilor de servicii în urma efectuării controlului ex-ante de către ANAP	300
Secțiunea 9. Aspecte privitoare la controlul <i>ex-post</i> efectuat de către Curtea de Conturi a României asupra procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică.....	303
Secțiunea 10. Răspunderea contravențională și penală pentru nerespectarea dispozițiilor legale privitoare la procedura de atribuire a contractului de achiziție publică.....	304
Secțiunea 11. Încheierea contractului de achiziție publică și obligațiile derivate din încheierea contractului de achiziție publică	307
11.1. Încheierea contractului de achiziție publică	307
11.2. Refuzul ofertantului declarat câștigător de a semna contractul de achiziție publică și posibilitatea de contestare a acestuia	308
11.3. Obligația ofertantului declarat câștigător de a constitui după semnarea contractului de achiziție publică/acordului-cadru garanția de bună execuție	309
11.4. Obligații ale autorității contractante anterior semnării contractului de achiziție publică.....	310
11.5. Etapa postatribuire a contractului de achiziție publică.....	310
11.6. Sancțiunea aplicabilă în cazul încheierii contractului de achiziție publică fără publicarea unui anunț de participare	311
11.7. Sancțiunea încheierii contractului de achiziție publică înainte de primirea deciziei de soluționare a contestației de către Consiliu sau de către instanță sau cu nerespectarea deciziei de soluționare a contestației	311
Secțiunea 12. Modalități de executare a contractului de achiziție publică	313
12.1. Considerații preliminare	313
12.2. Subcontractarea în materia contractului de achiziție publică. Corelația dintre subcontractare și contractul de subantrepriză reglementat de Codul civil. Practica Curții de Justiție a Comunităților Europene în materia subcontractării achizițiilor publice	314
12.2.1. Reglementarea la nivel unional și intern a subcontractării ca modalitate de executare a contractului de achiziție publică. Câteva aspecte desprinse din practica Curții de Justiție a Comunităților Europene în materia subcontractării achizițiilor.....	314
12.2.2. Subcontractarea în materia achizițiilor publice – aplicație a contractului de subantrepriză reglementat de Codul civil	320
12.2.3. Inaplicabilitatea dispozițiilor Legii nr. 101/2016 în materia subcontractării/furnizării și a terților susținători părți în contractele subsecvente contractului de achiziție publică	322
12.3. Modificarea unilaterală a contractului de achiziție publică fără organizarea unei noi proceduri de atribuire	322
12.3.1. Modificarea unilaterală a contractului de achiziție publică fără organizarea unei noi proceduri de atribuire și condițiile care trebuie îndeplinite pentru ca modificarea contractului de achiziție publică să poată fi efectuată fără organizarea unei noi proceduri de atribuire a contractului.....	322
12.3.1.1. Reglementare	322

12.3.1.2. Ajustarea prețului contractului de achiziție publică/achiziție sectorială. Condițiile care trebuie îndeplinite pentru ca modificarea contractului și ajutarea prețului drept modalitate de modificare a contractului de achiziție publică/achiziție sectorială să nu impună o nouă procedură de atribuire a contractului	326
12.3.1.3. Modificarea contractului de achiziție publică/achiziție sectorială fără organizarea unei noi proceduri de atribuire ca urmare a înlocuirii contractantului inițial de către autoritatea contractantă	329
12.3.1.4. Situații de impreviziune care conduc la modificarea contractului de achiziție publică/achiziție sectorială fără organizarea unei noi proceduri de atribuire	330
12.3.1.5. Ajustarea prețurilor unor contracte de achiziție publică/achiziție sectorială încheiate în perioada de incidență a O.U.G. nr. 34/2006 și aflate în derulare la data intrării în vigoare a Legii nr. 98/2016	333
12.3.2. Modificarea contractului de achiziție publică în situația înlocuirii personalului de specialitate nominalizat pentru încheierea contractului	334
12.3.3. Controlul ex-ante exercitat de către Agenția Națională pentru Achiziții Publice asupra modificării contractului de achiziție publică	335
12.4. Modificarea unilaterală și convențională a contractului de achiziție publică.....	336
Secțiunea 13. Finalizarea contractului de achiziție publică. Documentele constatatoare emise de către autoritatea contractantă și procedura de contestare a acestora	338
13.1. Documentele constatatoare – acte administrative distincte de contractul de achiziție publică prin care se constată îndeplinirea sau neîndeplinirea de către contractant a obligațiilor contractuale. Procedura de contestare a documentelor constatatoare	338
13.2. Aspecte referitoare la determinarea competenței instanțelor care soluționează litigii având ca obiect contestații împotriva documentelor constatatoare	342
Secțiunea 14. Cazuri de încetare a contractului de achiziție publică	344
14.1. Considerații generale	344
14.2. Expirarea termenului contractului de achiziție publică	345
14.3. Încetare contractului de achiziție publică prin acordul autorității contractante și a operatorului economic (încetarea anticipată a contractului de achiziție publică)	345
14.4. Retragerea uneia dintre părțile contractului de achiziție publică înainte de expirarea termenului stipulat în contract.....	345
14.5. Denunțarea unilaterală a contractului de achiziție publică	346
14.6. Denunțarea contractului de achiziție publică în ipoteza în care operatorul economic se află în starea de insolvență	347
14.7. Rezilierea și rezoluțiunea contractului de achiziție publică	348
CAPITOLUL II. CONTRACTUL DE ACHIZIȚIE PUBLICĂ ATRIBUIT ÎN VEDEREA EFECTUĂRII LUCRĂRILOR SISTEMATICE DE CADASTRU ȘI CARTE FUNCİARĂ ȘI OBLIGAȚIILE PRESTATORULUI DESEMNAȚ PENTRU REALIZAREA LUCRĂRILOR SISTEMATICE DE CADASTRU ȘI CARTE FUNCİARĂ ȘI PROCEDURA DE ATRIBUIRE A ACESTUI CONTRACT	350
Secțiunea 1. Calitatea de prestator și achizitor în contractele de achiziții publice având ca obiect efectuarea lucrărilor sistematice de cadastru și carte funciארă	350

1.2. Calitatea de achizitor în contractele de achiziții publice având ca obiect efectuarea lucrărilor sistematice de cadastru și carte funciară.....	354
Secțiunea 2. Contractul de achiziție publică atribuit în vederea efectuării lucrărilor sistematice de cadastru și carte funciară.....	356
Secțiunea 3. Particularități privitoare la soluționarea litigiilor derivate din contractele de achiziție publică având ca obiect atribuirea lucrărilor sistematice de cadastru și carte funciară.....	358
CAPITOLUL III. CONTRACTELE DE ACHIZIȚII SECTORIALE ÎN CONTEXTUL LEGISLATIV UNIONAL ȘI INTERN.....	362
Secțiunea 1. Noul cadru normativ instituit la nivel unional în materia atribuirii contractului de achiziții sectoriale.....	362
Secțiunea 2. Transpunerea în dreptul nostru intern a directivei unionale adoptate în anul 2014 privind atribuirea contractelor de achiziții sectoriale. Definirea contractului sectorial și natura juridică a acestuia. Sfera de aplicabilitate a Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale.....	362
Secțiunea 3. Tipuri de contracte sectoriale reglementate de Legea nr. 99/2016.....	365
3.1. Contracte sectoriale de lucrări.....	365
3.2. Contracte sectoriale de produse.....	366
3.3. Contractele sectoriale de servicii.....	366
Secțiunea 4. Entități contractante în materia achizițiilor sectoriale.....	366
Secțiunea 5. Fazele premergătoare inițierii unui proiect de achiziții sectoriale.....	369
5.1. Etapa de pregătire a proiectului de achiziție sectorială.....	369
5.2. Pragurile valorice și calcularea valorii estimate a achiziției sectoriale.....	369
Secțiunea 6. Procedura de atribuire a contractelor sectoriale.....	371
6.1. Reglementare.....	371
6.2. Cazuri de excludere de la procedura de atribuire a contractelor sectoriale.....	373
6.3. Selecția operatorului economic. Criteriile de selecție. Raportul procedurii de atribuire. Dosarul achiziției sectoriale. Anularea procedurii de atribuire.....	379
Secțiunea 7. Contractul de achiziție sectorială.....	379
7.1. Definire și natură juridică.....	379
7.2. Încheierea contractului sectorial și refuzul încheierii contractului.....	379
7.3. Conținutul contractului sectorial.....	380
Secțiunea 8. Executarea contractului sectorial.....	380
Secțiunea 9. Încetarea contractului sectorial.....	381
CAPITOLUL IV. CONTRACTELE DE CONCESIUNE DE LUCRĂRI ȘI CONCESIUNE DE SERVICII ÎN CONTEXTUL LEGISLATIV UNIONAL ȘI INTERN.....	382
Secțiunea 1. Noul cadru normativ instituit la nivel unional în materia atribuirii contractului de concesiune de lucrări și concesiune de servicii.....	382
Secțiunea 2. Transpunerea în dreptul nostru intern a directivei unionale adoptate în anul 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune de lucrări și de servicii. Sfera de aplicabilitate a Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii. Excepții de la sfera de aplicabilitate a Legii nr. 100/2016.....	384
2.1. Transpunerea în dreptul nostru intern a directivei unionale adoptate în anul 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune.....	384
2.2. Excepții de la aplicabilitatea Legii nr. 100/2016.....	386
Secțiunea 3. Definirea și natură juridică a contractului de concesiune de lucrări și de servicii.....	390

Secțiunea 4. Tipuri de contracte de concesiune reglementate de Legea nr. 100/2016	391
4.1. Contractul de concesiune de lucrări	391
4.2. Contractul de concesiune de servicii	392
4.3. Distincția dintre contractele de achiziție publică și contractele de concesiune de lucrări și de servicii în contextul noului cadru normativ unional și intern. Distincția între contractul de executare a unei lucrări (contract de achiziție publică de lucrări) și contractul de concesiune de lucrări publice	395
Secțiunea 5. Autorități/entități contractante în materia concesiunilor de lucrări și a concesiunilor de servicii	398
5.1. Autorități/entități contractate în materia concesiunilor de lucrări și a concesiunilor de servicii în concepția Directivei 2014/23/UE a concesiunilor	398
5.2. Autorități contractante/entități contractante reglementate prin Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii	398
Secțiunea 6. Fazele premergătoare inițierii unui proiect de concesiune de lucrări sau a concesiunii de servicii	401
6.1. Etapa de pregătire a proiectului de concesiune	401
6.2. Studiul de fundamentare. Riscurile contractului de concesiune care trebuie analizate prin studiul de fundamentare în raport de care se poate califica contractul preconizat a se încheia	401
6.3. Pragul valoric și modul de calcul al valorii estimate a contractului de concesiune de lucrări sau al concesiunii de servicii	404
Secțiunea 7. Procedura de atribuire a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii	405
7.1. Reglementare	405
7.2. Procedura de atribuire a contractelor de concesiune de servicii sociale și alte servicii specifice	406
7.3. Procedura de atribuire a contractelor de concesiune rezervate	407
7.4. Cazuri de excludere de la procedura de atribuire a contractului de concesiune	407
7.5. Strategia de contractare	410
7.6. Elaborarea documentației de atribuire	411
7.7. Publicarea anunțului de concesiune și a anunțului de intenție	411
7.8. Criterii de atribuire a contractului de concesiune	412
7.9. Criteriile de calificare și selecție	413
7.10. Raportul procedurii de atribuire	414
7.11. Publicarea anunțului de atribuire a concesiunii	414
7.12. Anularea procedurii de atribuire a contractului de concesiune de lucrări și concesiune de servicii	415
7.13. Dosarul concesiunii	416
Secțiunea 8. Contractul de concesiune de bunuri și concesiune de servicii	416
8.1. Încheierea contractului de concesiune și refuzul semnării contractului de concesiune	416
8.2. Durata contractului de concesiune de lucrări și concesiune de servicii în contextul Directivei 2014/23/UE și a Legii nr. 100/2016	417
8.3. Conținutul contractului de concesiune de bunuri și concesiune de servicii	419
8.3.1. Considerații generale	419
8.3.2. Clauze care trebuie cuprinse în contractul de concesiune	419
8.3.2.1. Obiectul contractului de concesiune	419
8.3.2.2. Drepturile și obligațiile concedentului și ale concesionarului	419

8.3.2.3. Durata contractului de concesiune	420
8.3.2.4. Clauze referitoare la riscurile de operare aferente contractului de concesiune și implicațiile acestora în derularea contractului de concesiune	420
8.3.2.5. Regimul juridic al bunurilor implicate în derularea contractului de concesiune	421
8.3.2.6. Clauze contractuale referitoare la subcontractare și limitele subcontractării (art. 102 din Normele metodologice)	423
8.3.2.7. Mecanismele de soluționare a divergențelor	423
8.3.2.8. Anexele contractului de concesiune	424
Secțiunea 9. Executarea contractului de concesiune de lucrări și concesiune de servicii	424
9.1. Subcontractarea	424
9.2. Modificarea contractului de concesiune în contextul Directivei 23/2014 și al Legii nr. 100/2016	429
Secțiunea 10. Cazuri de încetare a contractului de concesiune de lucrări și concesiune de servicii	435
10.1. Considerații generale	435
10.2. Expirarea duratei contractului de concesiune	435
10.3. Denunțarea unilaterală a contractului de concesiune	436
10.4. Rezilierea contractului de concesiune de lucrări și concesiune de servicii	437

CAPITOLUL V. SOLUȚIONAREA PE CALE

ADMINISTRATIV-JURISDICȚIONALĂ SAU DIRECT LA INSTANȚELE DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV A LITIGIILOR DERIVATE DIN ACTELE ADOPTATE/EMISE DE AUTORITĂȚILE CONTRACTANTE ÎN PROCEDURA DE ATRIBUIRE A CONTRACTULUI DE ACHIZIȚIE PUBLICĂ, CONTRACTULUI DE ACHIZIȚIE SECTORIALĂ, CONTRACTULUI DE CONCESIUNE DE LUCRĂRI ȘI CONCESIUNE DE SERVICII	439
---	-----

Secțiunea 1. Sfera actelor emise de către autoritățile contractante în cadrul procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică și care pot face obiectul controlului exercitat pe cale administrativ-jurisdicțională sau direct la instanța de contencios administrativ	439
--	-----

1.1. Considerații generale. Reglementare. Aspecte privitoare la aplicabilitatea în timp a legii în materia soluționării litigiilor care intră în sfera de reglementare a Legii nr. 101/2016	439
---	-----

1.2. Sfera actelor emise de către autorităților contractante în procedura de atribuire a contractului de achiziție publică, contractului de achiziție sectorială, contractului de concesiune de bunuri și concesiune de servicii care pot face obiectul contestării pe cale administrative-jurisdicțională sau direct la instanța de judecată. Distincția dintre actele administrative adoptate anterior declanșării procedurii de atribuire a contractului și care stau la baza declanșării procedurii de atribuire și actele adoptate/emise de către autoritățile contractante în procedura de atribuire a contractului	442
---	-----

Secțiunea 2. Noțiunea de persoană vătămată care poate formula contestație pe cale administrativ-jurisdicțională sau direct la instanța de contencios administrativ competentă	452
---	-----

Secțiunea 3. Sistemul contenciosului administrativ consacrat de Legea nr. 101/2016 în fazele premergătoare atribuirii contractului de achiziție publică	457
---	-----

Secțiunea 4. Soluționarea litigiilor derivate din actele emise de autoritățile contractante în procedura de atribuire a contractului de achiziție publică, contractului de achiziție sectorială și a contractului de concesiune de lucrări și concesiune de servicii pe cale administrativ-jurisdicțională	460
4.1. Reglementare	460
4.2. Procedura administrativ-jurisdicțională de soluționare a contestațiilor formulate împotriva actelor adoptate/emise de către autoritățile contractante în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică, achiziție sectorială, concesiune de lucrări și concesiune de servicii	461
4.3. Natura juridică a contestației formulate pe cale administrativ-jurisdicțională prin raportare la plângerea formulată împotriva deciziei Consiliului prin care a fost soluționată contestația pe cale administrativ-jurisdicțională.....	465
4.4. Termenul în care persoana vătămată poate formula contestație la Consiliu și termenul în care Consiliul soluționează pe fond contestația.....	467
4.5. Actul administrativ-jurisdicțional emis de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor și soluțiile pe care le poate pronunța Consiliul în urma soluționării contestației având ca obiect acte emise de autoritatea contractantă în procedura de atribuire a contractului	470
4.5.1. Actul administrativ-jurisdicțional emis de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor în soluționarea contestațiilor formulate pe cale administrativ-jurisdicțională.....	470
4.5.2. Soluțiile pe care le poate pronunța Consiliul în urma soluționării contestației având ca obiect acte emise de autoritatea contractantă în procedura de atribuire a contractului	472
4.5.3. Efectele deciziilor pronunțate de către Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor.....	473
4.6. Posibilitatea concilierii în fazele premergătoare atribuirii contractului în ipoteza încălcării legislației comunitare (unionale), precum și în cazul exercitării controlului ex-ante exercitat de către Autoritatea Națională pentru Achiziții Publice	476
Secțiunea 5. Aspecte privitoare la calea de atac împotriva deciziei Consiliului, în contextul noului cadru normativ instituit de Legea nr. 101/2016	478
5.1. Instanța competentă și calea de atac care poate fi exercitată împotriva deciziei Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor. Calitatea procesuală a Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor în cadrul litigiilor vizând plângeri formulate împotriva deciziilor Consiliului.....	478
5.2. Instanțele competente cu soluționarea litigiilor derivate din deciziile Consiliului.....	480
5.3. Limitele controlului exercitat de către instanța de contencios administrativ care soluționează plângerea formulată împotriva deciziei Consiliului. Natura juridică a plângerii exercitate împotriva deciziilor Consiliului.....	481
5.4. Aspecte cu privire la intervenția forțată în cazul litigiilor soluționate de către secția de contencios administrativ a curții de apel având ca obiect plângere împotriva deciziei Consiliului	483
5.5. Soluțiile pe care le poate pronunța instanța de contencios administrativ în urma soluționării plângerii formulate împotriva deciziei Consiliului	487
Secțiunea 6. Soluționarea pe cale directă și procedura de judecată de către instanțele de contencios administrativ a litigiilor derivate din actele emise de	

către autoritățile contractante în procedura de atribuire a contractului de achiziție publică, contractului de achiziții sectoriale, contractului de concesiune de lucrări și concesiune de servicii	490
6.1. Considerații generale	490
6.2. Instanța competentă cu soluționarea pe cale judiciară a litigiilor derivate din acte emise de autoritatea contractantă în procedura de atribuire a contractului. Taxele judiciare de timbru care trebuie achitate în cazul formulării contestației pe directă la instanța de contencios administrativ împotriva actelor adoptate/emise de către autoritățile contractante în procedura de atribuire a contractului	493
6.2.1. Instanța competentă cu soluționarea pe cale judiciară a litigiilor derivate din acte emise de autoritatea contractantă în procedura de atribuire a contractului.....	493
6.2.2. Taxele judiciare de timbru care trebuie achitate în cazul formulării contestației pe directă la instanța de contencios administrativ împotriva actelor adoptate/emise de către autoritățile contractante în procedura de atribuire a contractului.....	494
6.2.3. Stabilirea taxelor judiciare de timbru în cazul contestațiilor formulate la instanțele judecătorești împotriva actelor adoptate/emise de către autoritățile contractante în procedura de atribuire a contractului pe loturi și în cazul procedurii de atribuire a acordului-cadru.....	495
6.3. Soluțiile pe care le poate pronunța instanța de contencios administrativ care soluționează pe cale directă contestația formulată de persoana vătămată împotriva unui act emis de autoritatea contractantă în procedura de atribuire a contractului.....	496
6.4. Căile de atac ordinare care pot fi exercitate împotriva hotărârii pronunțate în fond de către secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului în urma soluționării pe cale directă a contestațiilor formulate împotriva actelor adoptate/emise de către autoritățile contractante în procedura de atribuire a contractului. Taxele judiciare de timbru care trebuie achitate în cazul exercitării căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate în fond de către secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului.....	497
Secțiunea 7. Considerații și propuneri <i>de lege ferenda</i> referitoare la posibilitatea contestării de prefect a actelor emise de către autoritățile contractante în procedura de atribuire a contractului prin raportare la dispozițiile constituționale și la dispozițiile Codului administrativ aprobat prin O.U.G. nr. 57/2019	499

CAPITOLUL VI. SOLUȚIONAREA DE CĂTRE INSTANȚELE JUDECĂTOREȘTI COMPETENTE A LITIGIILOR DERIVATE DIN CONTRĂCTELE DE ACHIZIȚIE PUBLICĂ, CONTRĂCTELE DE ACHIZIȚII SECTORIALE, CONTRĂCTELE DE CONCESIUNE DE LUCRĂRI ȘI CONCESIUNE DE SERVICII	503
Secțiunea 1. Sistemul contenciosului consacrat de Legea nr. 101/2016 în materia soluționării litigiilor derivate din contractele de achiziții publice, contractele de achiziții sectoriale și contractele de concesiune de lucrări și concesiune de servicii.....	503
Secțiunea 2. Considerații preliminare. Sfera de reglementare a litigiilor având ca obiect contractele de achiziții publice, contractele de achiziții sectoriale, contractele de concesiune de lucrări și concesiune de servicii	504
Secțiunea 3. Analiza compatibilității dispozițiilor Legii nr. 101/2016 cu dispozițiile Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ	505

Secțiunea 4. Dispoziții legale tranzitorii în materia soluționării litigiilor care intră în sfera de reglementare a Legii nr. 101/2016.....	507
Secțiunea 5. Exceptarea de la efectuarea plângerii administrative prealabile în materia acțiunilor având ca obiect contracte administrative care intră sub sfera de reglementare a Legii nr. 101/2016.....	512
Secțiunea 6. Termenul de formulare a acțiunilor la instanțele care soluționează litigii care intră sub sfera de reglementare a art. 53 alin. (1) din Legea nr. 101/2016.....	514
Secțiunea 7. Instanțele de contencios administrativ competente material și teritorial cu soluționarea litigiilor derivate din contractele care intră sub sfera de reglementare a Legii nr. 101/2016 și obiectul acțiunii judiciare soluționate de către instanțele de contencios administrativ având ca obiect contractele administrative care intră în sfera de reglementare a Legii nr. 101/2016. Taxa judiciară de timbru în cazul acțiunilor soluționate în temeiul art. 53 alin. (1) din Legea nr. 101/2016.....	516
7.1. Obiectul acțiunii judiciare în contextul Legii nr. 101/2016 prin raportare la obiectul acțiunii judiciare reglementate de art. 8 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ. Necorelarea dispozițiilor art. 53 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 cu dispozițiile art. 8 alin. (2) din Legea nr. 554/2004.....	516
7.2. Instanțele de contencios administrativ competente material și teritorial cu soluționarea litigiilor derivate din contractele care intră sub sfera de reglementare a Legii nr. 101/2016 și obiectul acțiunii judiciare soluționate de către instanțele de contencios administrativ având ca obiect contractele administrative care intră în sfera de reglementare a Legii nr. 101/2016	520
7.3. Acțiunea în despăgubiri reglementată de art. 53 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 modificat prin O.U.G. nr. 114/2020 în contextul legislativ unional și intern	521
7.4. Categorii de litigii care intră în sfera de reglementare a dispozițiilor art. 53 alin. (1) din Legea nr. 101/2016.....	524
7.5. Stabilirea taxelor judiciare de timbru în cazul litigiilor soluționate în instanța de judecată, potrivit art. 53 din Legea nr. 101/2016	525
Secțiunea 8. Instanțele competente material și teritorial cu soluționarea litigiilor derivate din executarea contractelor administrative care intră sub incidența de reglementare a Legii nr. 101/2016 și obiectul acțiunii judiciare care intră în competența de soluționare a instanțelor civile de drept comun	527
8.1. Inaplicabilitatea procedurii administrative prealabile în cazul litigiilor având ca obiect executarea contractelor administrative	527
8.2. Instanțele competente material și teritorial cu soluționarea litigiilor derivate din executarea contractelor administrative care intră sub incidența de reglementare a Legii nr. 101/2016.....	528
8.2.1. Instanțele competente material și teritorial cu soluționarea litigiilor derivate din executarea contractelor administrative în contextul dispozițiilor alin. (1 ¹) ale art. 53 din Legea nr. 101/2016 modificate prin O.U.G. nr. 114/2020	528
8.2.2. Competența teritorială derogatorie reglementată de art. 53 alin. (1 ²) din Legea nr. 101/2016 în cazul litigiilor soluționate de către instanțele de contencios administrativ și a litigiilor derivate din executarea contractelor administrative.....	531

8.3. Obiectul acțiunii judiciare soluționate de către instanța civilă de drept comun (secția civilă a tribunalului) Soluțiile pronunțate de către instanțele de drept civil	533
Secțiunea 9. Suspendarea contractelor de achiziție publică, contractelor de achiziții sectoriale, contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii și suspendarea executării acestor contracte în contextul Legii nr. 101/2016	539
9.1. Reglementarea suspendării contractelor de achiziție publică, contractelor de achiziții sectoriale, contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii și suspendarea executării acestor contracte în contextul Legii nr. 101/2016	539
9.2. Inaplicabilitatea procedurii ordonanței președințiale reglementate de Codul de procedură civilă în materia suspendării executării contractelor administrative care intră sub sfera de reglementare a Legii nr. 101/2016	544
Secțiunea 10. Calea de atac care poate fi exercitată împotriva hotărârii pronunțate în fond de către secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului	547
Secțiunea 11. Calea de atac care poate fi exercitată împotriva hotărârii pronunțate în fond de către instanțele civile de drept comun care soluționează litigii derivate din executarea contractelor administrative care intră în sfera de reglementare a Legii nr. 101/2016	550
Secțiunea 12. Aspecte referitoare la constatarea de către instanțele judecătorești a nulității absolute a contractelor administrative care intră sub incidența de reglementare a acestei legi	554
12.1. Reglementare. Instanța competentă cu soluționarea acțiunilor în constatarea nulității absolute a contractelor administrative care intră în sfera de reglementare a Legii nr. 101/2016 și termenul de formulare a acțiunii în constatarea nulității absolute a contractului	554
12.2. Competența instanțelor judecătorești care soluționează acțiuni în constatarea nulității contractelor administrative care intră în sfera de reglementare a Legii nr. 101/2016 de a dispune în considerarea protejării interesului public și a salvagădării contractului aplicarea de sancțiuni alternative	558
CAPITOLUL VII. CONTRACTUL DE CONCESIUNE DE BUNURI PROPRIETATE PUBLICĂ A STATULUI SAU A UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE, REGLEMENTAT PRIN CODUL ADMINISTRATIV APROBAT PRIN O.U.G. NR. 57/2019 ȘI ALTE ACTE NORMATIVE SPECIALE	560
Secțiunea 1. Considerații generale. Reglementare. Natura juridică a dreptului de concesiune. Sfera de aplicare a Codului administrativ și a Codului civil în materia concesiunii bunurilor proprietate publică	560
1.1. Considerații generale. Reglementarea dreptului de concesiune a bunurilor proprietate publică și a concesiunii bunurilor proprietate publică prin acte normative speciale anterioare adoptării Codului administrativ	560
1.2. Reglementarea dreptului de concesiune și a contractului de concesiune de bunuri proprietate publică prin dispozițiile Codului civil și dispozițiile Codului administrativ. Natura juridică a dreptului de concesiune de bunuri proprietate publică. Sfera de reglementare a dreptului de concesiune și a contractului de concesiune de bunuri proprietate publică după adoptarea Codului administrativ în raport de legislația specifică unională și națională din	

materia concesiunilor de lucrări și concesiunilor de servicii. Conținutul juridic al dreptului de concesiune de bunuri proprietate publică	565
Secțiunea 2. Fazele prealabile încheierii contractului de concesiune de bunuri proprietate publică referitoare la îndeplinirea formalităților de publicitate imobiliară.....	568
2.1. Considerații generale	568
2.2. Stabilirea apartenenței unui bun la domeniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale în contextul reglementărilor instituite de Codul administrativ. Inventarul bunurilor proprietate publică ce fac obiectul concesiunii în contextul Codului administrativ	568
2.3. Dobândirea dreptului de proprietate publică a statului și a unităților administrativ-teritoriale reglementat de noul Cod de procedură fiscală în cazul neîndeplinirii unor obligații fiscale	571
2.4. Înscrierea în cartea funciară a dreptului de proprietate publică al statului și a unităților administrativ-teritoriale	572
2.4.1. Considerații generale	572
2.4.2. Modalitatea de intabulare a dreptului de proprietate publică aparținând statului și unităților administrativ-teritoriale în contextul legislativ actual. Necorelarea dispozițiilor Codului administrativ cu dispozițiile Legii nr. 7/1996 a cadastrului și a publicității imobiliare	574
2.4.3. Înscrierea în cartea funciară a dreptului de proprietate publică al statului sau al unităților administrativ-teritoriale asupra fondului forestier	578
2.4.4. Înscrierea provizorie a dreptului de proprietate publică aparținând statului sau unităților administrativ-teritoriale.....	578
2.4.5. Înscrierea în cartea funciară a drepturilor reale corespunzătoare proprietății publice (dreptul de concesiune, dreptul de administrare și dreptul de folosință gratuită)	579
Secțiunea 3. Obiectul contractului de concesiune de bunuri proprietate publică	583
3.1. Obiectul contractului de concesiune de bunuri proprietate publică ce nu intră în sfera de reglementare a contractelor mixte	583
3.2. Contractele mixte. Excepții de la aplicabilitatea dispozițiilor Codului administrativ	584
3.3. Concesionarea terenurilor aparținând fondului forestier proprietate publică a statului	585
Secțiunea 4. Contractul de concesiune de bunuri proprietate publică și titularii dreptului de concesiune	587
4.1. Conceptualizarea legală a contractului de concesiune de bunuri proprietate publică prin dispozițiile Codului administrativ și a Codului civil. Condițiile care trebuie îndeplinite pentru încheierea valabilă a contractului de concesiune. Distincția dintre dreptul de concesiune și contractul de concesiune de bunuri proprietate publică	587
4.2. Titularii dreptului de concesiune. Calitatea procesuală în litigiile derivate din contractele de concesiune de bunuri proprietate publică	590
Secțiunea 5. Durata concesiunii	595
Secțiunea 6. Redevența în materia contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică. Implicațiile Codului fiscal și ale Codului de procedură fiscală în materia redevenței din contractele de concesiune	595
Secțiunea 7. Regimul de ordin fiscal și contabil aplicabil concesiunilor de bunuri proprietate publică aparținând statului și unităților administrativ-teritoriale	598

7.1. Regimul de ordin fiscal aplicabil bunurilor care fac obiectul unui contract de concesiune de bunuri proprietate publică aparținând statului și unităților administrativ-teritoriale	598
7.2. Obligații fiscale impuse de Codul fiscal concesionarilor	599
7.3. Regimul de ordin contabil aplicabil contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică aparținând statului și unităților administrativ-teritoriale	599
Secțiunea 8. Procedura administrativă de inițiere a concesiunii	601
8.1. Propunerea de inițiere a concesionării de bunuri proprietate publică. Actul administrativ de autoritate prin care aprobă inițierea concesionării. Încălcarea unor norme de tehnică legislativă în materia procedurii administrative de inițiere a concesionării	601
8.2. Condițiile prealabile necesare pentru aprobarea inițierii concesionării. Studiul de oportunitate – element care trebuie să stea la baza adoptării de către concedent actului administrativ de inițiere (aprobare) a concesionării	603
8.3. Natura juridică a actului administrativ prin care se aprobă concesiunea bunurilor proprietate publică	605
8.4. Studiul de oportunitate	607
8.5. Caietul de sarcini	609
Secțiunea 9. Reguli generale pentru atribuirea contractului de concesiune de bunuri proprietate publică	609
9.1. Documentația de atribuire	609
9.2. Licitația publică	610
9.3. Excepții de la atribuirea contractului de concesiune de bunuri proprietate publică prin licitație publică	611
Secțiunea 10. Selecția concesionarului	613
10.1. Criterii de atribuire a contractului de concesiune	613
10.2. Reguli privind oferta	613
10.3. Comisia de evaluare a ofertelor și determinarea ofertei câștigătoare	613
10.4. Întocmirea și aprobarea raportului procedurii de atribuire	614
10.5. Publicarea anunțului de atribuire a contractului de concesiune	616
10.6. Evidența informațiilor cu privire la desfășurarea procedurilor de atribuire a contractului de concesiune a bunurilor proprietate publică	617
Secțiunea 11. Anularea procedurii de atribuire a contractului de concesiune de bunuri proprietate publică	617
Secțiunea 12. Încheierea contractului de concesiune de bunuri proprietate și refuzul semnării contractului de concesiune de bunuri proprietate publică	617
12.1. Încheierea contractului de concesiune de bunuri proprietate publică	617
12.2. Obligația concesionarului ca după semnarea contractului de concesiune de bunuri proprietate publică să depună o sumă cu titlu de garanție	618
12.3. Dosarul concesiunii	619
12.4. Caracterul autentic, ope legis, al contractului de concesiune de bunuri proprietate publică	619
12.5. Refuzul ofertantului declarat câștigător de a încheia contractul de concesiune de bunuri proprietate publică și sancțiunea refuzului ofertantului câștigător de a încheia contractul de concesiune de bunuri proprietate publică	621
Secțiunea 13. Conținutul contractului de concesiune de bunuri proprietate publică	622
13.1. Considerații generale	622
13.2. Clauzele contractului de concesiune de bunuri proprietate publică	623
13.3. Drepturile și obligațiile concesionarului	626

13.4. Drepturile și obligațiile concedentului	628
Secțiunea 14. Modificare unilaterală și convențională a contractului de concesiune de bunuri proprietate publică. Acțiunile în justiție formulate în materia modificării contractului de concesiune de bunuri proprietate publică și instanțele competente cu soluționarea acestor acțiuni.....	629
14.1. Modificarea unilaterală și convențională a contractului de concesiune de bunuri proprietate publică	629
14.2. Acțiunile în justiție formulate în materia modificării contractului de concesiune de bunuri proprietate publică și instanțele competente cu soluționarea acestor acțiuni	631
Secțiunea 15. Evidența informațiilor cu privire la derularea contractelor de concesiune a bunurilor proprietate publică	632
Secțiunea 16. Încetarea contractului de concesiune de bunuri proprietate publică.....	632
16.1. Considerații generale.....	632
16.2. Încetarea contractului de concesiune la data stabilită în contractul de concesiune.....	633
16.3. Imposibilitatea continuării exploatării bunului proprietate publică	633
16.4. Denunțarea unilaterală a contractului de concesiune de bunuri proprietate publică	634
16.5. Rezilierea contractului de concesiune a bunurilor proprietate publică	635
16.6. Renunțarea concesionarului la concesiune.....	637
16.7. Răscumpărarea concesiunii	637
16.8. Radierea din cartea funciară a dreptului de concesiune	637
Secțiunea 17. Exercițarea controlului asupra concesiunilor bunurilor proprietate publică a statului și a unităților administrativ-teritoriale	638
17.1. Exercițarea controlului privitor la conformitatea calificării contractului de concesiune de bunuri proprietate publică cu legislația specifică în materia concesiunilor de lucrări și a concesiunilor de servicii	638
17.2. Autorități investite cu atribuții de control în materia contractului de concesiune de bunuri proprietate publică de interes național și interes local. Încălcarea dispozițiilor constituționale și ale Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a României, prin excluderea Curții de Conturi a României din sfera autorităților care exercită controlul asupra concesiunilor de bunuri proprietate publică de interes național și interes local.....	639
Secțiunea 18. Soluționarea litigiilor și instanța competentă cu soluționarea litigiilor derivate din atribuirea, încheierea, executarea, modificarea și încetarea contractului de concesiune de bunuri proprietate publică, precum și a celor având ca obiect acordarea de despăgubiri.....	643
18.1. Soluționarea de către instanțele de contencios administrativ a litigiilor derivate din încheierea, anularea sau constatarea nulității contractului de concesiune de bunuri proprietate publică și soluționarea de către instanțele civile de drept comun a litigiilor având ca obiect executarea contractului de concesiune de bunuri proprietate publică	643
18.2. Aspecte privitoare la taxele judiciare de timbru instituite în cazul litigiilor având ca obiect plata redevenței din contractul de concesiune și în cazul altor litigii cu caracter patrimonial derivate din contractul de concesiune de bunuri proprietate publică	648

CAPITOLUL VIII. CONTRACTUL DE CONCESIUNE A TERENURILOR PROPRIETATE PUBLICĂ A STATULUI SAU UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE ÎN VEDEREA REALIZĂRII DE CONSTRUCȚII SAU DE OBIECTIVE DE UZ ȘI/SAU DE INTERES PUBLIC.....	650
CAPITOLUL IX. CONTRACTUL DE CONCESIUNE A SUPRAFEȚELOR CU DESTINAȚIE DE PAJIȘTI.....	659
CAPITOLUL X. CONTRACTUL DE CONCESIUNE MINIERĂ ASUPRA TERENURILOR DESTINATE ACTIVITĂȚILOR MINIERE.....	665
Secțiunea 1. Aspecte referitoare la regimul juridic al terenurilor care fac obiectul concesiunilor miniere	665
Secțiunea 2. Evidențierea în Cartea minieră – componentă a cadastrului extractiv al terenurilor care fac obiectul concesiunii miniere	669
Secțiunea 3. Activitatea minieră. Distincția dintre activitatea minieră și unitatea minieră	670
Secțiunea 4. Fazele prealabile încheierii concesiunii miniere și actele juridice în baza cărora se acordă concesiunea minieră	672
Secțiunea 5. Reglementarea contractului de concesiune minieră asupra terenurilor destinate activităților miniere	674
Secțiunea 6. Autorizații care trebuie obținute după încheierea contractului de concesiune minieră în vederea realizării obiectului concesiunii miniere	675
Secțiunea 7. Cazuri de încetare a contractului de concesiune minieră.....	677
Secțiunea 8. Soluționarea litigiilor derivate din contractul de concesiune minieră	678
Secțiunea 9. Reglementări de ordin fiscal și contabil aplicabile concesiunilor miniere	679
CAPITOLUL XI. CONTRACTUL DE CONCESIUNE PETROLIERĂ.....	683
Secțiunea 1. Regimul juridic al terenurilor care fac obiectul concesiunii petroliere.....	683
Secțiunea 2. Evidențierea în cadastrul extractiv a terenurilor care fac obiectul concesiunii petroliere (cartea petrolieră).....	684
Secțiunea 3. Operațiunile petroliere și perimetrul în care acestea se desfășoară	684
Secțiunea 4. Acordul petrolier și concesiunea petrolieră.....	685
Secțiunea 5. Cazuri de încetare a concesiunii petroliere	690
Secțiunea 6. Instanțele competente cu soluționarea litigiilor având ca obiect contracte de concesiune petrolieră	692
CAPITOLUL XII. CONTRACTUL DE CONCESIUNE ȘI CONTRACTUL DE ARENDARE A TERENURILOR CU DESTINAȚIE AGRICOLĂ APARTINÂND DOMENIULUI PUBLIC ȘI PRIVAT AL STATULUI, ÎNCHEIATE DE CĂTRE AGENȚIA DOMENIILOR STATULUI. CONTROVERSE JURISPRUDENȚIALE CU PRIVIRE LA CALIFICAREA NATURII JURIDICE A ACESTOR CONTRACTE ȘI CU PRIVIRE LA INSTANȚA COMPETENTĂ SĂ SOLUȚIONEZE LITIGIILE DERIVATE DIN ACESTE CONTRACTE	694
CAPITOLUL XIII. CONTRACTUL DE ADMINISTRARE ÎN CONTEXTUL CONSTITUȚIEI REVIZUITE, AL CODULUI CIVIL, AL CODULUI ADMINISTRATIV ȘI AL ACTELOR NORMATIVE SPECIALE	700
Secțiunea 1. Reglementarea dreptului de administrare prin dispozițiile Constituției României	700

Secțiunea 2. Reglementarea dreptului de administrare prin dispozițiile Codului civil	705
2.1. Reglementare. Actul administrativ de dare în administrare. Subiecții de drept care pot primi în administrare bunuri proprietate publică. Obiectul dreptului de administrare a bunurilor proprietate publică	705
2.2. Caracterele juridice și conținutul dreptului de administrare a bunurilor proprietate publică. Revocarea dreptului de administrare	708
2.3. Necesitatea încheierii contractului de administrare în baza actului administrativ de dare în administrare	711
2.4. Calitatea procesuală în litigiile derivate din contractul de administrare	713
Secțiunea 3. Reglementarea dreptului de administrare prin dispozițiile Codului administrativ	715
3.1. Considerații preliminare	715
3.2. Formalități prelabile emiterii actului de dare în administrare	716
3.3. Actul administrativ prin care se constituie dreptul de administrare și conținutul acestuia	716
3.4. Autorități competente cu exercitarea dreptului de dare în administrare a bunurilor proprietate publică și atribuțiile acestora	717
3.5. Titularii dreptului de administrare în concepția Codului administrativ. Atribuțiile titularilor dreptului de administrare	717
3.5.1. Titularii dreptului de administrare în concepția Codului administrativ	717
3.5.2. Atribuțiile titularilor dreptului de administrare	719
3.6. Obiectul dreptului de administrare	722
3.7. Cazuri de încetare a dreptului de administrare	723
3.8. Radierea dreptului de administrare	724
Secțiunea 4. Darea în administrare reglementată de Codul de procedură fiscală	725
Secțiunea 5. Contractul de administrare reglementat de Codul silvic aprobat prin Legea nr. 46/2008	726
Secțiunea 6. Aspecte referitoare la contractul de administrare a ariilor naturale protejate	729

CAPITOLUL XIV. CONTRACTUL DE FOLOSINȚĂ CU TITLU GRATUIT A BUNURILOR PROPRIETATE PUBLICĂ ÎN CONTEXTUL LEGISLATIV ACTUAL	733
Secțiunea 1. Reglementare. Considerații generale	733
Secțiunea 2. Autoritățile competente cu darea în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică, actul administrativ prin care se aprobă darea în folosință gratuită și conținutul acestuia	734
Secțiunea 3. Titularii dreptului de folosință cu titlu gratuit și atribuțiile titularilor dreptului de folosință cu titlu gratuit	736
3.1. Titularii dreptului de folosință cu titlu gratuit	736
3.2. Distincția dintre instituțiile publice și instituțiile de utilitate publică necesară pentru stabilirea sferei titularilor dreptului de folosință cu titlu gratuit a bunurilor proprietate publică	737
3.3. Categoriile de instituții de utilitate publică ce pot avea calitatea de titular al dreptului de folosință cu titlu gratuit	740
Secțiunea 4. Necesitatea atribuirii dării în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică prin încheierea unui contract administrativ de dare în folosință gratuită în baza actului administrativ de aprobare a dării în folosință gratuită	743

Secțiunea 5. Contractul de atribuire în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică.....	745
5.1. Definiție.....	745
5.2. Definierea contractului de dare în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică prin raportare la definiția contractului de împrumut de folosință gratuită reglementat de Codul civil. Asemănări și deosebiri între contractul de împrumut de folosință (comodat) reglementat de Codul civil și contractul de atribuire în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică reglementat de Codul civil și Codul administrativ	746
5.3. Natura juridică a contractului de atribuire în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică	748
5.4. Caracterele juridice ale dreptului de folosință gratuită și ale contractului administrativ de atribuire în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică	750
5.5. Drepturile titularilor dreptului de proprietate publică	753
5.6. Drepturile și obligațiile titularilor dreptului de folosință gratuită (instituții de utilitate publică)	757
Secțiunea 6. Radierea dreptului de folosință gratuită.....	760
Secțiunea 7. Reglementări speciale în materia atribuirii în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică	760
7.1. Atribuirea în folosință gratuită a unor bunuri intrate în proprietatea privată a statului.....	760
7.2. Atribuirea în folosință gratuită a unor terenuri proprietate publică în vederea edificării de locuințe construite prin Agenția Națională pentru Locuințe.....	761
 CAPITOLUL XV. APĂRAREA ÎN JUSTIȚIE A DREPTULUI DE PROPRIETATE PUBLICĂ ȘI A DREPTURILOR REALE CORESPUNZĂTOARE PROPRIETĂȚII PUBLICE CARE FAC OBIECTUL CONTRACTULUI DE CONCESIUNE DE BUNURI PROPRIETATE PUBLICĂ, CONTRACTELOR DE ADMINISTRARE A BUNURILOR PROPRIETATE PUBLICĂ ȘI CONTRACTELOR PRIVATOARE LA ATRIBUIREA ÎN FOLOSINȚĂ A BUNURILOR PROPRIETATE PUBLICĂ. INSTANȚA COMPETENTĂ CU SOLUȚIONAREA LITIGIILOR AVÂND CA OBIECT APĂRAREA DREPTULUI DE PROPRIETATE PUBLICĂ ȘI A DREPTURILOR REALE CORESPUNZĂTOARE PROPRIETĂȚII PUBLICE	765
Secțiunea 1. Modalități procesuale de exercitare a dreptului la acțiune pentru apărarea dreptului de proprietate publică și a drepturilor reale corespunzătoare proprietății publice.....	765
Secțiunea 2. Apărarea dreptului de proprietate publică și a drepturilor reale corespunzătoare proprietății publice prin acțiuni posesorii. Instanța competentă cu soluționarea acțiunilor posesorii prin care se solicită apărarea dreptului de proprietate și a drepturilor reale corespunzătoare proprietății publice	769
Secțiunea 3. Apărarea drepturilor reale corespunzătoare proprietății publice prin mijloace juridice de carte funciară	771
 CAPITOLUL XVI. CONTRACTUL DE ÎNCHIRIERE A BUNURILOR IMOBILE PROPRIETATE PUBLICĂ A STATULUI SAU A UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE ÎN CONTEXTUL CODULUI ADMINISTRATIV ȘI AL ACTELOR NORMATIVE SPECIALE	773
Secțiunea 1. Reglementarea contractului de închiriere a bunurilor proprietate publică în contextul Codului administrativ aprobat prin O.U.G. nr. 57/2019.....	773

1.1. Considerații cu caracter general referitoare la reglementarea contractului de închiriere de bunuri proprietate publică prin dispozițiile Codului administrativ	773
1.2. Obiectul contractului de închiriere de bunuri proprietate publică reglementat de Codul administrativ. Considerații privitoare la natura juridică a contractului de închiriere de bunuri proprietate publică prin raportare la scopul exploatarei bunului proprietate publică închiriat	775
Secțiunea 2. Natura juridică a contractului de închiriere a bunurilor imobile proprietate publică a statului și a unităților administrativ-teritoriale după adoptarea Codului administrativ aprobat prin O.U.G. nr. 57/2019	778
Secțiunea 3. Actul administrativ prin care se aprobă închirierea bunurilor proprietate publică	781
Secțiunea 4. Formalități legale care trebuie îndeplinite anterior demarării procedurii de atribuire a contractului de închiriere a bunurilor proprietate publică a statului și a unităților administrativ-teritoriale	784
4.1. Obligația locatorului (titular al dreptului de proprietate publică sau titular al dreptului de administrare) de a obține certificatul de performanță energetică a clădirii care se închiriază	784
Secțiunea 5. Procedura de atribuire a contractului de închiriere a bunurilor proprietate publică	785
5.1. Documentația de atribuire a contractului de închiriere a bunurilor proprietate publică	785
5.2. Licităția publică organizată în vederea atribuirii contractului de închiriere a bunurilor proprietate publică și participanții la licitația publică	786
5.2.1. Anunțul de licitație publică	786
5.2.2. Declanșarea procedurii de licitație publică. Stabilirea prețului de pornire a licitației organizate în vederea atribuirii contractului de închiriere a bunurilor proprietate publică	787
5.3. Participanții la procedura de licitație	788
5.4. Criteriile selecției. Reguli privind oferta	789
5.5. Criterii de atribuire. Determinarea ofertei câștigătoare	789
5.6. Raportul procedurii de atribuire	791
5.7. Publicarea anunțului de atribuire	792
5.8. Anularea procedurii de licitație	793
5.9. Evidența informațiilor cu privire la desfășurarea procedurilor de atribuire a contractului de închiriere a bunurilor proprietate publică	793
Secțiunea 6. Contractul de închiriere a bunurilor proprietate publică	794
6.1. Definiție	794
6.2. Caracterele juridice ale contractului de închiriere a bunurilor proprietate publică	794
6.3. Încheierea contractului de închiriere	797
6.4. Refuzul încheierii contractului de închiriere și sancțiunea refuzului de încheiere a contractului de închiriere	797
6.5. Părțile contractului de închiriere a bunurilor proprietate publică	799
6.6. Notarea în cartea funciară a contractului de închiriere	801
6.7. Conținutul contractului de închiriere	801
6.7.1. Considerații generale	801
6.7.2. Drepturile și obligațiile autorităților prevăzute de art. 287 și a titularilor dreptului de administrare	802
6.7.3. Drepturile și obligațiile titularului dreptului de închiriere	805

6.8. Natura juridică a chiriei ce derivă din contractul de închiriere a bunurilor imobile proprietate publică și privată a statului și a unităților administrativ-teritoriale	810
6.9. Modalitatea de calcul al chiriei în cazul contractelor de închiriere a bunurilor proprietate publică reglementate prin Codul administrativ și în cazul închirierii locuințelor proprietate publică a statului și a unităților administrativ-teritoriale reglementate prin acte normative speciale	811
6.9.1. Modalitatea de calcul al chiriei în cazul contractelor de închiriere a bunurilor proprietate publică reglementate prin Codul administrativ	811
6.9.2. Modalitatea de calcul al chiriei în cazul închirierii locuințelor proprietate publică a statului și a unităților administrativ-teritoriale reglementate prin acte normative speciale	812
Secțiunea 7. Evidența informațiilor cu privire la derularea contractelor de închiriere a bunurilor proprietate publică	813
Secțiunea 8. Înțetarea contractului de închiriere a bunurilor proprietate publică.....	813
8.1. Considerații generale	813
8.2. Cazuri de încetare a contractului de închiriere a bunurilor proprietate publică.....	814
8.2.1. Expirarea termenului stipulat prin contract	814
8.2.2. Denunțarea unilaterală a contractului	814
8.2.3. Rezilierea contractului de închiriere a bunurilor proprietate publică.....	816
8.2.4. Imposibilitatea folosirii bunului	817
Secțiunea 9. Radierea notării din cartea funciară a contractului de închiriere	817
Secțiunea 10. Contracte de închiriere a unor bunuri proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale reglementate prin acte normative speciale.....	818
Secțiunea 11. Distincția dintre contractul de închiriere a bunurilor imobile proprietate publică și contractul de concesiune a bunurilor proprietate publică.....	819
Secțiunea 12. Controverse referitoare la calificarea contractului de închiriere a terenurilor proprietate publică drept un contract de achiziție publică reglementat de Legea nr. 98/2016 a achizițiilor publice	820
Secțiunea 13. Soluționarea litigiilor derivate din încheierea contractelor de închiriere a bunurilor proprietate publică	821
Secțiunea 14. Soluționarea litigiilor și instanța competentă cu soluționarea litigiilor având ca obiect executarea contractelor de închiriere a bunurilor imobile proprietate publică după modificarea Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ prin Legea nr. 212/2018	822
14.1. Soluționarea litigiilor derivate din executarea contractelor de închiriere a bunurilor proprietate publică	822
14.2. Determinarea competenței instanțelor civile de drept comun care soluționează litigii derivate din executarea contractelor de închiriere a bunurilor proprietate publică	824
Secțiunea 15. Procedura de executare a hotărârilor judecătorești definitive pronunțate în urma soluționării unor litigii derivate din executarea contractului de închiriere a bunurilor proprietate publică	825
Secțiunea 16. Aspecte referitoare la reglementări contabile în cazul închirierii de către instituțiile publice a unor active fixe corporale	827

CAPITOLUL XVII. CONTRACTE DE ASOCIERE REGLEMENTATE PRIN DISPOZIȚIILE CODULUI ADMINISTRATIV ȘI PRIN ALTE ACTE NORMATIVE SPECIALE	829
Secțiunea 1. Distincția dintre contractele de asociere reglementate de Codul administrativ și contractele de asociere în participație reglementate de Codul civil	829
Secțiunea 2. Contractele de asociere încheiate între autoritățile contractante din materia achizițiilor publice pentru efectuarea în comun a anumitor achiziții publice – contracte administrative de asociere. Răspunderea solidară a autorităților contractante care participă pentru efectuarea în comun a anumitor achiziții publice. Compatibilitatea dintre asociere și contractele administrative	831
2.1. Asocierea dintre mai multe autorități contractante în vederea efectuării în comun a unei achiziții publice	831
2.2. Compatibilitatea dintre asociere și un contract administrativ	833
2.3. Răspunderea solidară a autorităților contractante care participă în comun la procedura de atribuire a unui contract de achiziție publică. Distincția dintre asocierea operatorilor economici care participă cu o ofertă comună la procedura de atribuire a contractului și asocierea autorităților contractante pentru a participa în comun la procedura de atribuire a contractului de achiziție publică.....	835
Secțiunea 3. Contractul de cooperare transfrontalieră reglementat de Codul administrativ.....	836
Secțiunea 4. Contractul de asociere între mai multe autorități contractante din România și alte state membre ale Uniunii Europene în vederea înființării unei entități comune sau pentru constituirea Grupării europene de cooperare teritorială – modalitate de achiziții publice care implică autorități contractante din alte state membre	838
Secțiunea 5. Contractul de asociere în vederea constituirii regiunilor de dezvoltare	841
Secțiunea 6. Contractul de asociere pentru înființarea de consorții universitare – formă de asociere voluntară în participațiune care nu poate îmbrăca forma unui contract administrativ	844
Secțiunea 7. Contractul de asociere reglementat de Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern.....	846
Secțiunea 8. Contractul de asociere în materia amenajării teritoriului și urbanismului reglementat de Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul.....	846
CAPITOLUL XVIII. CONTRACTUL PENTRU FINANȚARE NERAMBURSABILĂ DIN CADRUL PROGRAMULUI VIZÂND PROTECȚIA RESURSELOR DE APĂ, SISTEME INTEGRATE DE ALIMENTARE CU APĂ, STAȚII DE TRATARE, CANALIZARE ȘI STAȚII DE EPURARE	849
CAPITOLUL XIX. CONTRACTE ADMINISTRATIVE ÎNCHEIATE DE CĂTRE AUTORITĂȚI PUBLICE CU ATRIBUȚII ÎN GESTIONAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE AFERENTE MECANISMULUI FINANCIAR AL SPAȚIULUI ECONOMIC EUROPEAN, ÎN CONDIȚIILE ORDONANȚEI GUVERNULUI NR. 24/2009 PRIVIND GESTIONAREA FINANCIARĂ A FONDURILOR EXTERNE NERAMBURSABILE AFERENTE MECANISMULUI FINANCIAR AL SPAȚIULUI ECONOMIC EUROPEAN	850

CAPITOLUL XX. CONTRACTUL DE GRANT REGLEMENTAT DE LEGEA NR. 129/1998 PRIVIND ÎNFIINȚAREA, ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA FONDULUI ROMÂN DE DEZVOLTARE SOCIALĂ – VARIETATE A CONTRACTULUI DE FINANȚARE NERAMBURSABILĂ.....	852
---	-----

CAPITOLUL XXI. CONTRACTUL DE FINANȚARE ÎN CADRUL PROGRAMULUI SPECIAL PENTRU AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ. SAPARD. PRACTICA JUDICIARĂ ÎN MATERIA CONTRACTULUI DE FINANȚARE NERAMBURSABILĂ PRIN PROGRAMUL SAPARD.....	854
---	-----

CAPITOLUL XXII. CONTRACT DE FINANȚARE NERAMBURSABILĂ ÎNCHEIAT ÎNTRE O AGENȚIE PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ – ÎN CALITATE DE AUTORITATE CONTRACTANTĂ –, O SOCIETATE COMERCIALĂ – ÎN CALITATE DE BENEFICIAR AL FINANȚĂRII – ȘI MINISTERUL INTEGRĂRII EUROPENE – ÎN CALITATE DE AUTORITATE DE MANAGEMENT	857
--	-----

CAPITOLUL XXIII. CONTRACTE DE FINANȚARE NERAMBURSABILĂ ACORDATE ROMÂNIEI	858
Secțiunea 1. Reglementare, considerații generale	858
Secțiunea 2. Natura juridică a contractelor de finanțare și caracterele juridice ale contractului de finanțare.....	858
Secțiunea 3. Actele normative speciale prin care se conferă posibilitatea încheierii unui contract de finanțare nerambursabilă	862
Secțiunea 4. Aspecte privitoare la aplicabilitatea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale care fac obiectul contractelor de finanțare aferente acestora în materia finanțării proiectelor.....	866
Secțiunea 5. Autorități cu competențe în gestionarea fondurilor europene.....	869
Secțiunea 6. Posibilitatea asocierii dintre una sau mai multe autorități contractante și una sau mai multe entități fără calitatea de autoritate contractantă în vederea participării în calitate de autoritate contractantă la procedura de atribuire a contractelor de finanțare europeană în parteneriat	873
Secțiunea 7. Atribuțiile părților raportului juridic instituit prin contractul de finanțare	875
Secțiunea 8. Actele emise de către autoritățile competente cu gestionarea fondurilor europene în urma exercitării activității de control/investigație. Natura juridică a actelor de control/investigație.....	878
Secțiunea 9. Particularitățile și natura juridică a răspunderii în materia derulării fondurilor europene.....	883
9.1. Particularitățile răspunderii în materia derulării fondurilor europene	883
9.2. Natura juridică a răspunderii din contractul de finanțare a fondurilor europene	884
Secțiunea 10. Procedura administrativă de contestare a titlului de creanță emis pentru recuperarea sumelor plătite necuvenit ca urmare a unei nereguli în materia fondurilor europene. Compatibilitatea procedurii de contestare cu procedura de contestare a titlului de creanță reglementată prin Codul de procedură fiscală (vechi și nou) și noul Cod de procedură civilă. Practica judiciară în materie.....	885

Secțiunea 11. Noțiunea de „neregulă” și câteva aspecte desprinse din practica judiciară cu referire la noțiunea de „neregulă” reglementată prin O.U.G. nr. 66/2011.....	899
Secțiunea 12. Soluționarea litigiilor derivate din actele administrative având ca obiect sume reprezentând finanțarea nerambursabilă din partea Uniunii Europene	905
Secțiunea 13. Decizia de reziliere a contractului de finanțare.....	907
CAPITOLUL XXIV. CONTRACTE DE FINANȚARE NERAMBURSABILĂ PENTRU OBIECTIVUL „COOPERARE TERITORIALĂ EUROPEANĂ”	913
CAPITOLUL XXV. CONTRACTUL DE FINANȚARE A ACTIVITĂȚII DE CERCETARE-DEZVOLTARE ȘI INOVARE – VARIETATE A CONTRACTULUI DE ACHIZIȚIE PUBLICĂ DE SERVICII.....	915
Secțiunea 1. Contractele de finanțare în vederea achiziționării de servicii de cercetare-dezvoltare și inovare.....	915
Secțiunea 2. Contractele de asociere în vederea finanțării activităților de cercetare-dezvoltare și inovare.....	917
CAPITOLUL XXVI. ASPECTE PRIVITOARE LA FINANȚAREA LUCRĂRILOR SISTEMATICE DE CADASTRU ȘI CARTE FUNCİARĂ ȘI LA CONTRACTUL DE FINANȚARE ÎN MATERIA LUCRĂRILOR SISTEMATICE DE CADASTRU ȘI CARTE FUNCİARĂ. PARTICULARITĂȚI	920
Secțiunea 1. Reglementare	920
Secțiunea 2. Contractul de finanțare în materia lucrărilor sistematice de cadastru și carte funciară. Particularități.....	924
Secțiunea 3. Decontarea de către ANCPI a sumelor alocate către unitățile administrativ-teritoriale în cadrul contractului de finanțare	926
Secțiunea 4. Soluționarea litigiilor derivate din contractele de finanțare a lucrărilor sistematice de cadastru și carte funciară.....	927
CAPITOLUL XXVII. CONTRACTE DE FINANȚARE ÎN VEDEREA CONSTRUIRII DE LOCUINȚE SOCIALE ȘI DE NECESITATE.....	929
CAPITOLUL XXVIII. CONTRACTELE DE GARANTARE CU FINANȚARE PRIN CREDITE BANCARE CU GARANȚIE GUVERNAMENTALĂ SAU ALTE SURSE DE GARANTARE	931
Secțiunea 1. Contractul de garantare încheiat în baza prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 69/2010 privind reabilitarea termică a clădirilor de locuit cu finanțare prin credite bancare cu garanție guvernamentală.....	931
1.1. Reglementare	931
1.2. Notarea în cartea funciară a existenței contractelor de împrumut și a convențiilor de fidejusiune încheiate în scopul reabilitării termice a clădirilor de locuit, în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 69/2010 privind reabilitarea termică a clădirilor de locuit cu finanțare prin credite bancare cu garanție guvernamentală.....	932
Secțiunea 2. Contractul de garantare pentru credite contractate de beneficiari în vederea stimulării înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii tineri	933

CAPITOLUL XXIX. CONTRACTUL DE PARTENERIAT PUBLIC-PRIVAT ÎN

CONTEXTUL LEGISLATIV ACTUAL INTERN ȘI UNIONAL	935
Secțiunea 1. Evoluția legislativă în materia parteneriatului public-privat în România.....	935
Secțiunea 2. Noul cadrul normativ instituit în materia parteneriatului public-privat prin O.U.G. nr. 39/2018 a parteneriatului public-privat	937
Secțiunea 3. Mecanismul parteneriatului public-privat în contextul noului cadru normativ instituit de O.U.G. nr. 39/2018 privind parteneriatul public-privat	941
Secțiunea 4. Reglementarea parteneriatului public-privat la nivel unional.....	943
Secțiunea 5. Tipuri de parteneriat public-private reglementate prin actele comunitare (unionale) și prin O.U.G. nr. 39/2018 privind parteneriatul public-privat. Distincția între tipurile de parteneriat public-privat	945
Secțiunea 6. Obiectul parteneriatului public-privat	946
Secțiunea 7. Fazele premergătoare inițierii unui proiect de parteneriat public-privat. Atribuții ale partenerilor publici în fazele premergătoare atribuirii contractului de parteneriat public-privat.....	948
Secțiunea 8. Etapele procedurale pentru derularea unui proiect de parteneriat public-privat aprobat de către autoritățile publice prevăzute de lege	948
Secțiunea 9. Procedura de atribuire a contractului de parteneriat public-privat.....	951
Secțiunea 10. Particularități referitoare la soluționarea litigiilor derivate din actele emise de către partenerii publici în procedura de atribuire a contractului de parteneriat public-privat	952
Secțiunea 11. Contractul de parteneriat public-privat.....	953
11.1. Considerații preliminare. Definirea contractului de parteneriat public-privat în dreptul francez.....	953
11.2. Definirea contractului de parteneriat public-privat în dreptul românesc	954
11.3. Natura juridică a contractului de parteneriat public-privat	955
11.4. Trăsăturile contractului de parteneriat public-privat.....	957
Secțiunea 12. Conținutul contractului de parteneriat public-privat	959
Secțiunea 13. Durata contractului de parteneriat public-privat.....	963
Secțiunea 14. Delegarea gestiunii serviciilor de utilități publice prin contract de parteneriat public-privat de către unitățile administrativ-teritoriale. Delimitarea contractului de parteneriat public-privat de contractele de achiziții publice, contractele de concesiune de lucrări și servicii și contractele de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice	964
14.1. Delegarea gestiunii serviciilor de utilități publice prin contract de parteneriat public-privat de către unitățile administrativ-teritoriale	964
14.2. Delimitarea contractului de parteneriat public-privat de contractele de achiziții publice, contractele de concesiune de lucrări și servicii și contractele de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice	964
Secțiunea 15. Părțile contractului de parteneriat public-privat	970
15.1. Partenerul public	970
15.2. Partenerul privat în accepțiunea O.U.G. nr. 39/2018 privind parteneriatul public-privat.....	970
Secțiunea 16. Cazuri de încetare a contractului de parteneriat public-privat și răspunderea în materia contractului de parteneriat public-privat	972
16.1. Considerații preliminare	972
16.2. Cazuri de încetare a contractului de parteneriat public-privat. Răspunderea juridică a părților contractante în cazurile de încetare a	

contractului de parteneriat public-privat și pentru neexecutarea obligațiilor contractuale	972
16.2.1. Expirarea termenului contractului de parteneriat public-privat	972
16.2.2. Încetare contractului de parteneriat public-privat prin acordul partenerului public și al partenerului privat (încetarea anticipată a contractului de parteneriat public-privat)	973
16.2.3. Retragerea uneia dintre părțile contractului de parteneriat public-privat înainte de expirarea termenului stipulat în contract. Cauză de menținere a contractului de parteneriat public-privat.....	974
16.2.4. Denunțarea unilaterală a contractului de parteneriat public privat de către una din părți	974
16.2.5. Denunțarea contractului de parteneriat public-privat în ipoteza în care partenerul privat sau societatea de proiect se află în starea de insolvență. Analiza compatibilității dispozițiilor Legii nr. 85/2014 cu dispozițiile O.U.G. nr. 39/2018 privind parteneriatul public-privat	976
16.2.6. Rezilierea contractului de parteneriat public-privat	977
 CAPITOLUL XXX. CONTRACTUL DE GESTIUNE DIRECTĂ A SERVICIILOR DE UTILITATE PUBLICĂ	984
Secțiunea 1. Reglementare. Considerații preliminare	984
Secțiunea 2. Gestiunea directă a serviciilor de transport public local. Operatori cărora li se pot atribui în gestiune directă serviciile publice de transport local.....	985
Secțiunea 3. Operatorii care pot presta serviciile de utilitate publică în regim de gestiune directă în condițiile Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice.....	986
 CAPITOLUL XXXI. SERVICIILE DE UTILITĂȚI PUBLICE ȘI CONTRACTUL DE DELEGARE A GESTIUNII SERVICIILOR DE UTILITĂȚI PUBLICE, REGLEMENTAT PRIN LEGEA NR. 51/2006 A SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE, CODUL ADMINISTRATIV ȘI PRIN ACTE NORMATIVE SPECIALE	990
Secțiunea 1. Considerații generale. Noțiunea de serviciu public, <i>lato sensu</i> , prin raportare la noțiunea de servicii de utilitate publică.....	990
Secțiunea 2. Serviciile publice și modalitățile de atribuire a serviciilor publice în accepțiunea Codului administrativ aprobat prin O.U.G. nr. 57/2019 prin raportare la normele Uniunii Europene. Calificarea serviciilor comunitare de utilități publice ca fiind servicii de interes economic general	995
2.1. Serviciile publice în accepțiunea Codului administrativ aprobat prin O.U.G. nr. 57/2019 prin raportare la normele Uniunii Europene	995
2.2. Calificarea serviciilor comunitare de utilități publice ca fiind servicii de interes economic general.....	998
2.3. Modalitățile de gestiune a serviciilor publice în accepțiunea Codului administrativ	999
2.4. Reglementarea serviciilor de utilitate publică în dreptul comunitar și unional	1000
2.4.1. Reglementarea serviciilor de utilitate publică în dreptul comunitar, anterior adoptării Directivei 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și	

serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE și a Directivei 2014/23/UE privind atribuirea contractelor de concesiune	1000
2.4.2. Reglementarea serviciilor de utilitate publică în dreptul comunitar în contextul adoptării Directivei 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE	1002
Secțiunea 3. Reglementare. Serviciile de utilități publice care fac obiectul contractului de delegare a gestiunii în contextul Legii-cadru a serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006	1004
Secțiunea 4. Sistemele de utilități publice și cadastrul sistemelor de utilități publice.....	1006
4.1. Sistemele de utilități publice și componența acestora. Regimul juridic al bunurilor care compun sistemele de utilități publice	1006
4.2. Cadastrul sistemelor de utilități publice	1009
Secțiunea 5. Dreptul de trecere asupra sistemelor de utilități publice reglementat de Codul civil și actele normative speciale. Problema constituirii servituților administrative asupra sistemelor de utilități publice	1011
5.1. Considerații preliminare	1011
5.2. Dreptul de trecere pentru utilități reglementat prin noul Cod civil	1011
5.3. Dreptul de trecere pentru utilități reglementat prin Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice și alte acte normative speciale care reglementează servicii de utilități publice	1013
Secțiunea 6. Autorități cu atribuții în materia serviciilor comunitare de utilități publice.....	1015
6.1. Reglementare	1015
6.2. Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, denumită ANRSC	1015
6.2.1. Atribuții ale ANRSCE în materia serviciilor de utilități publice	1015
6.2.2. Avizul de specialitate emis de ANRSCE și natura juridică a acestui aviz. Contestarea avizului de specialitate emis de ANRSCE	1018
6.2.3. Licențele emise de către ANRSCE în materia serviciilor de utilități publice – condiție pentru participarea la procedura de atribuire a gestiunii serviciilor de utilități publice	1019
6.3. Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE). Atribuții ale ANRE în materia serviciilor comunitare de utilități publice	1021
6.4. Atribuții ale autorităților administrației publice locale în materia serviciilor comunitare de utilități publice. Răspunderea autorităților și instituțiilor publice în materia serviciilor de utilități publice	1024
6.4.1. Atribuții ale autorităților administrației publice locale în materia serviciilor comunitare de utilități publice	1024
6.4.2. Răspunderea autorităților și instituțiilor publice în materia serviciilor comunitare de utilități publice în contextul Legii nr. 51/2006 și al Codului administrativ	1029
6.4.2.1. Considerații de ordin general în materia răspunderii autorităților și instituțiilor publice	1029
6.4.2.2. Reglementări cu caracter special instituite de Codul administrativ în materia răspunderii autorităților și instituțiilor publice pentru prejudicii cauzate în materia serviciilor publice, lato sensu, prin raportare la răspunderea autorităților și instituțiilor publice pentru	

prejudicii cauzate în materia serviciilor comunitare de utilități publice. Natura juridică a răspunderii autorităților și instituțiilor publice în materia serviciilor publice, lato sensu, și cu precădere în materia serviciilor comunitare de utilități publice	1030
Secțiunea 7. Serviciile comunitare de utilități publice reglementate prin acte normative speciale adoptate în aplicarea Legii-cadru nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice	1040
7.1. Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare	1040
7.2. Serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat	1043
7.3. Serviciul public de salubritate a localităților	1045
7.3.1. Reglementarea serviciului public de salubritate și activitățile componente ale acestui serviciu.....	1045
7.3.2. Completarea dispozițiilor Legii nr. 101/2006 republicată cu dispozițiile Legii nr. 211/2011 și a altor acte normative speciale. Atribuții ale autorităților administrației publice locale reglementate de Legea nr. 211/2011	1048
7.3.3. Completarea dispozițiilor Legii nr. 101/2006, republicată, cu dispozițiile unor acte normative în materia protecției mediului. Corelarea actelor normative din materia protecției mediului cu dispozițiile Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor.....	1050
7.4. Serviciul public de alimentare cu gaze naturale	1051
7.4.1. Reglementarea serviciului public de alimentare cu gaze naturale	1051
7.4.2. Regimul juridic al concesiunii serviciului de utilitate publică de distribuție a gazelor naturale.....	1054
7.4.2.1. Procedura de atribuire a contractului de concesiune a serviciului public de distribuție a gazelor naturale	1054
7.4.2.2. Concesiunea serviciului public de distribuție a gazelor naturale. Sfera de activități care fac obiectul contractului de concesiune. Părți contractante. Conținutul contractului de concesiune a serviciului public de distribuție a gazelor.....	1057
7.4.2.3. Definirea conceptului de „drept exclusiv” și „concesiune exclusivă”	1066
7.4.2.4. Sfera de aplicabilitate a dreptului exclusiv acordat concesionarului și legea aplicabilă procedurii de atribuire a contractului de concesiune. Inaplicabilitatea Directivei 2014/23/UE privind atribuirea contractelor de concesiune și a Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de servicii și concesiunile de lucrări în materia procedurii de atribuire a contractelor de concesiune a serviciului public de alimentare cu gaze naturale	1068
7.4.2.5. Soluționarea litigiilor derivate din contractele de concesiune a serviciului de distribuție a gazelor naturale.....	1073
7.4.2.6. Contractul de distribuție și de furnizare a gazelor naturale încheiate în baza contractului de concesiune a serviciului de distribuție a gazelor naturale	1074
7.4.2.6.1. Considerații generale referitoare la etapele care trebuie parcurse pentru distribuția și furnizarea gazelor naturale către clienții finali, beneficiari ai serviciului public de distribuție a gazelor naturale	1074
7.4.2.6.2. Contractul-cadru de distribuție a gazelor naturale.....	1074
7.4.2.6.3. Contractul de furnizare reglementată a gazelor naturale	1076

7.4.2.6.4. Drepturile și obligațiile operatorului sistemului de distribuție a gazelor naturale	1082
7.4.2.6.5. Drepturile și obligațiile beneficiarilor sistemului de distribuție a gazelor naturale (UD) – furnizori sau clienți finali	1084
7.4.2.6.6. Soluționarea litigiilor precontractuale dintre titularii de licență în domeniul energiei termice și a gazelor naturale și solicitanții, persoane fizice sau juridice.....	1084
7.5. Serviciul de iluminat public	1085
7.6. Serviciul de transport public local de călători	1088
7.6.1. Reglementări cu caracter general în materia transporturilor aplicabile și în materia serviciilor comunitare de utilități publice având ca obiect serviciul de transport public local de călători	1088
7.6.2. Reglementarea serviciilor de transport public local în contextul legislativ actual.....	1090
7.6.2.1. Reglementarea serviciului de transport public local în contextul Legii nr. 92/2007 privind serviciile publice de transport persoane în unitățile administrativ-teritoriale. Sfera serviciilor comunitare de transport public local reglementate de Legea nr. 92/2007. Excluderea din sfera de reglementare a Legii nr. 92/2007 a serviciilor de transport de persoane efectuate prin curse regulate la nivel județean, precum și alte tipuri de servicii de transport local	1090
7.6.2.1.1. Reglementarea serviciului de transport public local în contextul Legii nr. 92/2007 privind serviciile publice de transport persoane în unitățile administrativ-teritoriale. Sfera serviciilor comunitare de transport public local reglementate de Legea nr. 92/2007	1090
7.6.2.1.2. Condițiile care trebuie îndeplinite pentru ca un serviciu public de transport local să fie considerat un serviciu public de transport local prin curse regulate	1096
7.6.2.2. Serviciul de transport public local în regim de taxi	1099
7.6.2.3. Servicii publice de transport local compensate	1101
7.6.2.3.1. Reglementare. Definiție. Modalități de atribuire a gestiunii serviciilor publice de transport local compensate. Contractul de servicii publice în materia serviciului public de transport rutier și feroviar cu metroul	1101
7.6.2.3.2. Tipuri de servicii publice de transport local compensate	1105
7.6.2.3.2.1. Serviciile publice de transport de persoane pe căile navigabile interioare.....	1105
7.6.2.3.2.2. Serviciul public de transport călători cu metroul și trenuri. Contractul de servicii publice reglementat de O.U.G. nr. 12/1998 privind transportul pe căile ferate și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate – contract administrativ. Aspecte privitoare la încălcarea prin dispozițiile O.U.G. nr. 51/2019 a normelor de tehnică legislativă instituite de Legea nr. 24/2000, republicată, în ceea ce privește încadrarea tuturor serviciilor publice de transport feroviar de călători în categoria serviciilor publice de transport feroviar de călători efectuate la nivelul unităților administrativ-teritoriale	1106
7.6.3. Autorități cu atribuții în materia serviciilor comunitare de transport public local la nivel central	1112
7.6.3.1. Ministerul Transportatorilor, Infrastructurii și Telecomunicațiilor	1112

7.6.3.2. Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Serviciilor Comunitare de Utilități Publice (ANRSCE)	1114
7.6.3.3. Autoritatea Rutieră Română (ARR)	1115
7.6.3.4. Autoritatea Feroviară Română.....	1116
7.6.3.5. Compania Națională de Căi Ferate CFR S.A.	1117
7.6.3.6. Organismul de Licențe Feroviare Român.....	1119
7.6.3.7. Consiliul Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar (CNSDF)	1120
7.6.4. Atribuții ale autorităților administrației publice locale în materia serviciilor publice de transport local	1121
7.7. Serviciul public de administrare a domeniului public și privat și delegarea gestiunii serviciului public de administrare a domeniului public și privat	1127
7.7.1. Considerații privitoare la natura juridică a serviciului de administrare a domeniului public și privat în urma excluderii acestui serviciu public din sfera serviciilor comunitare de utilități publice	1127
7.7.2. Reglementarea serviciului public pentru administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, precum și altele asemenea, în contextul legislativ actual	1129
7.7.3. Atribuții ale autorităților administrației publice locale în materia serviciului de administrare a domeniului public și privat de interes local	1131
7.7.4. Modificări și completări aduse O.G. nr. 71/2002 prin Legea nr. 10/2020 privitoare la modalitățile de gestiune a serviciilor de administrare a domeniului public și privat.....	1133
7.7.4.1. Modalități de gestiune a serviciilor de administrare a domeniului public și privat de interes local.....	1133
7.7.4.2. Gestiunea directă a serviciului de administrare a domeniului public și privat de interes local.....	1133
7.7.4.3. Gestiunea delegată a serviciului de administrare a domeniului public și privat de interes local în contextul modificărilor și completărilor aduse O.G. nr. 71/2002 prin Legea nr. 10/2020.....	1135
7.7.5. Delegarea gestiunii serviciilor de administrare a domeniului public și privat de interes local de către asociațiile de dezvoltare intercomunitară. Contractul de asociere intercomunală	1137
7.7.6. Drepturile și obligațiile operatorilor serviciului de administrare a domeniului public și privat de interes local	1139
7.7.7. Considerații privitoare la serviciul public de administrare al spațiilor verzi. Conceptul de „spații verzi” – componentă a sistemului „amenajări de utilitate publică”	1140
Secțiunea 8. Principiile care trebuie să stea la baza organizării și funcționării serviciilor comunitare de utilități publice în contextul Legii nr. 51/2006 și al Codului administrativ	1145
8.1. Considerații de ordin general.....	1145
8.2. Principii generale și specifice care stau la baza organizării și funcționării serviciilor publice, lato sensu, și a serviciilor comunitare de utilități publice reglementate de Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice și Codul administrativ.....	1146
8.2.1. Principiul legalității	1146
8.2.2. Principiul egalității de tratament în prestarea serviciilor de utilități publice.....	1147
8.2.3. Principiul accesibilității serviciului public.....	1148

8.2.4. Principiul adaptabilității serviciului public	1149
8.2.5. Principiul continuității serviciului public	1150
8.2.6. Principiul transparenței decizionale și protecției utilizatorilor	1151
8.2.7. Principiul furnizării serviciilor publice	1152
8.3. Principiile specifice serviciilor de utilități publice reglementate de Legea nr. 51/2006 republicată	1153
8.3.1. Enumerare	1153
8.3.2. Principiul autonomiei locale	1153
8.3.3. Principiul descentralizării și deconcentrării serviciilor publice	1155
8.3.3.1. Considerații de ordin general privitoare la principiul descentralizării serviciilor publice, lato sensu, și al serviciilor de utilități publice	1155
8.3.3.2. Principiul descentralizării serviciilor de utilități publice reglementat de Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice	1156
8.3.3.3. Principiul descentralizării și a deconcentrării serviciilor publice, lato sensu, și a serviciilor de utilități publice, reglementat prin dispozițiile Codului administrativ. Distincția dintre descentralizare și deconcentrare	1158
8.3.3.3.1. Principiul descentralizării serviciilor publice reglementat prin Codul administrativ	1158
8.3.3.3.2. Principiul deconcentrării serviciilor publice reglementat de Constituția României și Codul administrativ	1165
8.3.3.4. Implicațiile descentralizării și deconcentrării serviciilor publice în determinarea competenței instanțelor de contencios administrativ prin raportare la criteriul poziționării autorității emitente a actului administrativ (contractului administrativ) în sistemul administrației publice	1166
8.3.4. Principiul subsidiarității și proporționalității	1167
8.3.5. Principiul responsabilității și legalității	1168
8.3.6. Principiul asocierii intercomunitare	1170
8.3.7. Principiul dezvoltării durabile și corelării cerințelor cu resursele	1170
8.3.8. Principiul participării, consultării cetățenilor și a liberului acces la informațiile privind serviciile publice	1171
8.3.9. Principiul protecției și conservării mediului natural și construit	1172
8.3.10. Principiul asigurării igienei și sănătății populației	1172
8.3.11. Principiul administrării eficiente a bunurilor proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale	1173
Secțiunea 9. Delegarea gestiunii serviciilor de utilități publice în contextul Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice	1173
9.1. Reglementare. Componentele gestiunii delegate a serviciilor de utilități publice. Regimul bunurilor care compun sistemele de utilități publice și modalitatea de atribuire a acestora către operatori/operatori regionali	1173
9.1.1. Reglementarea gestiunii delegate a serviciilor de utilități publice în contextul Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice	1173
9.1.2. Sistemele de utilități publice. Bunurile care compun sistemele de utilități publice și regimul juridic al acestora în cazul gestiunii delegate a serviciilor de utilități publice	1177
9.2. Delegarea gestiunii serviciilor de utilitate publică de către asociațiile de dezvoltare intercomunitară având ca scop servicii de utilități publice	1181
9.2.1. Fazele prealabile constituirii asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, lato sensu, și a asociațiilor de dezvoltare intercomunitară	

având ca scop serviciile de utilități publice. Contractul de asociere dintre unitățile administrativ-teritoriale în vederea constituirii asociațiilor de dezvoltare intercomunitară	1181
9.2.2. Asociațiile de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, în contextul Codului administrativ, al Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice și actelor normative speciale adoptate în aplicarea Legii nr. 51/2006	1183
9.2.3. Regimul fiscal al asociațiilor de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice. Distincția sub aspect fiscal între asociația de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice și asociațiile în participație reglementate de Codul civil	1190
9.2.4. Natura juridică a asociațiilor de dezvoltare intercomunitară și a asociațiilor de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice în contextul Codului administrativ și al Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice. Organele asociațiilor de dezvoltare intercomunitară și natura juridică a hotărârilor adoptate de către adunarea generală a asociației de dezvoltare intercomunitară	1191
9.2.5. Mandatul special conferit de unitățile administrativ-teritoriale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice în vederea delegării gestiunii serviciilor de utilități publice și a încheierii contractului de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice	1198
9.2.6. Analiza mandatului special conferit asociațiilor de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice prin raportare la mandatul civil reglementat de Codul civil	1201
9.2.7. Efectele contractului de delegare a gestiunii serviciului de utilități publice încheiat de către asociația de dezvoltare intercomunitară cu operatorul selectat în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale	1205
Secțiunea 10. Procedura de atribuire a contractului de delegare a gestiunii serviciilor de utilitate publică de către unitățile administrativ-teritoriale sau de către asociațiile de dezvoltare intercomunitară având ca scop servicii de utilitate publică. Soluționarea litigiilor derivate din fazele premergătoare încheierii contractului de delegare a gestiunii serviciului de utilitate publică	1207
10.1. Procedura de atribuire a contractului de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice în contextul Legii-cadru a serviciilor de utilități publice nr. 51/2006	1207
10.2. Atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice. Inaplicabilitatea prevederilor Legii nr. 98/2016 a achizițiilor publice în cazul atribuirii directe a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice (regula in-house)	1210
Secțiunea 11. Gestiunea delegată a serviciilor de transport public local	1213
11.1. Considerații generale. Reglementare	1213
11.2. Obligațiile operatorilor de transport și ale altor transportatori în vederea participării la procedura de atribuire a gestiunii serviciului de transport public local. Soluționarea litigiilor având ca obiect acte administrative emise de către autoritățile competente prin care se conferă operatorilor de transport și altor transportatori posibilitatea de a participa la procedura de atribuire a gestiunii serviciului de transport public local	1214
11.2.1. Obligațiile operatorilor de transport și ale altor transportatori în vederea participării la procedura de atribuire a gestiunii serviciului de transport public local	1214

11.2.1.1. Considerații generale. Reglementare	1214
11.2.1.2. Licența de transport și autorizația de transport. Reglementare. Cazuri în care se emite licența de transport și cazuri în care se emite autorizația de transport	1214
11.2.1.3. Licența de transport feroviar și certificatul unic de siguranță feroviară în cazul serviciului public de transport feroviar	1217
11.2.2. Soluționarea litigiilor având ca obiect acte administrative emise de către autoritățile competente prin care se conferă operatorilor de transport și altor transportatori posibilitatea de a participa la procedura de atribuire a gestiunii serviciului de transport public local	1219
11.3. Procedura de atribuire a contractului de delegare a gestiunii serviciului public de transport local	1220
11.4. Atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii serviciilor de transport public local	1226
Secțiunea 12. Contractul de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice în contextul Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice	1229
12.1. Reglementarea contractului de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice în contextul Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006	1229
12.2. Conținutul contractului de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice potrivit Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice	1232
Secțiunea 13. Aspecte referitoare la contractul de delegare a gestiunii serviciilor publice de transport local de călători prin curse regulate	1235
13.1. Contractul de delegare a gestiunii serviciilor publice de transport local de călători prin curse regulate în contextul Legii nr. 92/2007. Caracteristicile contractului de delegare a gestiunii serviciilor publice de transport local	1235
13.2. Conținutul contractului de delegare a gestiunii serviciilor publice de transport local	1236
13.3. Licența de traseu – anexă la hotărârea de dare în administrare sau la contractul de delegare a gestiunii serviciului de transport public local. Practica judiciară în materie	1237
13.3.1. Reglementare. Definire	1237
13.3.2. Retragera licenței de traseu	1239
13.3.3. Practica judiciară în materia acordării și retragerii licenței de traseu	1241
13.3.4. Dreptul de a presta o activitate de transport public în baza unui contract de delegare a gestiunii constituie în accepțiunea CEDO un drept de natură civilă garantat de CEDO	1242
Secțiunea 14. Natura juridică a contractului de delegare a gestiunii serviciilor de utilitate publică	1244
Secțiunea 15. Trăsăturile contractului de delegare a gestiunii serviciilor de utilitate publică	1245
Secțiunea 16. Părțile în contractul de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice	1246
16.1. Unitățile administrativ-teritoriale	1246
16.2. Operatorii serviciilor de utilități publice – părți în contractul de delegare a gestiunii serviciului și în contractele de furnizare/prestare a serviciilor de utilitate publică. Natura juridică a operatorilor serviciilor de utilități publice	1247
16.2.1. Operatorii serviciilor de utilități publice – părți în contractul de delegare a gestiunii serviciului și în contractele de furnizare/prestare a serviciilor de utilitate publică	1247

16.2.2. Natura juridică a operatorilor serviciilor de utilități publice	1254
16.2.3. Natura juridică a raporturilor dintre operatorii serviciilor de utilități publice, părți în contractul de delegare a gestiunii serviciului și în contractul de furnizare și utilizatorii serviciilor de utilități publice	1265
16.2.4. Natura juridică a persoanelor angajate în cadrul operatorilor care furnizează servicii de utilități publice din perspectiva legii penale	1266
16.2.5. Mandatul conferit de stat și de unitățile administrativ-teritoriale reprezentanților săi în adunările generale ale societăților (operatorilor) la care dețin o participație unică sau majoritară	1267
16.2.6. Aplicarea regulilor referitoare la guvernanța corporativă a operatorilor care prestează servicii de utilități publice	1268
Secțiunea 17. Drepturile și obligațiile operatorilor serviciilor de utilități publice în raport cu utilizatorii în contextul Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice și a actelor normative speciale în materie	1271
17.1. Drepturile operatorilor serviciilor de utilități publice în contextul Legii nr. 51/2006 și a actelor normative speciale adoptate în baza acesteia	1271
17.2. Obligațiile operatorilor serviciilor de utilități publice în contextul Legii nr. 51/2006 și al actelor normative speciale adoptate în baza acesteia	1273
17.3. Drepturile și obligațiile operatorilor serviciilor de utilități publice în contextul Legii nr. 196/2018 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari și administrarea condominiilor	1280
17.3.1. Drepturi și obligații ale furnizorilor serviciilor de utilități publice	1280
17.3.2. Dreptul de ipotecă legală constituit în favoarea asociației de proprietari, asupra apartamentelor și altor spații proprietăți individuale ale proprietarilor din condominiu, precum și asupra bunurilor mobile ale acestora pentru sumele datorate cu titlu de contribuție la cheltuielile asociației de proprietari	1282
17.4. Calitatea de titlu executoriu a facturilor emise pentru achitarea contravalorii serviciilor de utilitate publică prestate în baza contractelor de furnizare a serviciilor de utilități publice. Considerații privitoare la procedura de executare silită a facturilor emise în baza contractelor de furnizare a serviciilor de utilități publice	1283
Secțiunea 18. Drepturile și obligațiile utilizatorilor serviciilor comunitare de utilități publice în raport cu operatorii serviciilor de utilități publice, părți în contractul de delegare a gestiunii serviciului și în contractul de furnizare a serviciului încheiat în baza contractului de delegare a gestiunii serviciului de utilități publice	1290
18.1. Categoriile de utilizatori ai serviciilor de utilitate publică prevăzuți prin actele normative din materia serviciilor comunitare de utilitate publică	1290
18.2. Drepturile utilizatorilor serviciilor comunitare de utilități publice în raport cu operatorii serviciilor de utilități publice	1291
18.3. Obligațiile utilizatorilor serviciilor de utilități publice în raport cu operatorii serviciilor de utilități publice	1292
18.4. Soluționarea litigiilor dintre utilizatorii serviciilor de utilități publice și operatorii economici furnizori ai serviciului în temeiul contractului de furnizare a serviciului de utilități publice	1294
18.5. Soluționarea pe cale alternativă a litigiilor dintre consumatori și profesioniști derivate din contractele de furnizare a serviciilor de utilități publice	1295

Secțiunea 19. Finanțarea și contractul de finanțare în materia serviciilor comunitare de utilități publice	1296
Secțiunea 20. Contractele de împrumut garantate de către unitățile administrativ-teritoriale prin care au fost finanțate serviciile de utilități publice	1302
Secțiunea 21. Ajutorul de stat în materia serviciilor de utilități publice	1306
21.1. Reglementări cu caracter general în materia ajutorului de stat	1306
21.2. Reglementări cu caracter special privitoare la acordarea ajutorului de stat în materia serviciilor de utilități publice	1308
Secțiunea 22. Cazuri de încetare a contractului de delegare a gestiunii serviciilor de utilitate	1313
22.1. Preliminarii	1313
22.2. Cazuri de încetare a contractului de delegare a gestiunii serviciilor de utilitate publică	1313
22.2.1. Încetarea contractului de delegare a gestiunii serviciului de utilitate publică la expirarea duratei contractului	1313
22.2.2. Cazuri de încetare a contractului de delegare a gestiunii serviciilor de utilitate publică înainte de expirarea termenului	1314
22.2.2.1. Acordul dintre operator și unitatea administrativ-teritorială sau asociația de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate servicii de utilitate publică	1314
22.2.2.2. Retragera unilaterală a operatorului înainte de expirarea termenului stipulat în contract	1314
22.2.2.3. Imposibilitatea realizării activității sau prestării serviciului public. Impreviziunea în contractele de delegare a serviciilor de utilități publice	1315
22.2.2.4. Denunțarea unilaterală a contractului de delegare a gestiunii serviciului de utilități publice de către unitățile administrativ-teritoriale	1317
22.2.2.5. Rezilierea contractului de delegare a gestiunii serviciului de utilitate publică	1317
Secțiunea 23. Competența teritorială a instanțelor de contencios administrativ derogatorie de la prevederile art. 10 alin. (3) din Legea nr. 554/2004 modificat prin Legea nr. 212/2018 în cazul litigiilor derivate din contractul de delegare a gestiunii serviciilor de utilitate publică reglementat de Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice și de actele normative speciale emise în baza Legii nr. 51/2006	1320
Secțiunea 24. Calitatea procesuală în litigiile de contencios administrativ vizând contractele de delegare a gestiunii serviciilor de utilitate publică încheiate de către unitățile administrativ-teritoriale și de către asociațiile de dezvoltare intercomunitare având ca scop servicii de utilitate publică	1325
Secțiunea 25. Soluționarea de către instanțele civile a litigiilor derivate din aplicarea Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice	1330
25.1. Considerații de ordin general	1330
25.2. Soluționarea de către instanțele de drept civil a litigiilor generate de contractul de furnizare/prestare a serviciilor de utilități publice	1331
25.3. Soluționarea de către instanțele civile de drept comun a litigiilor derivate din executarea contractului de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice	1333
25.4. Soluționarea de către instanțele civile de drept comun a litigiilor de muncă izvorâte din aplicarea Legii nr. 51/2006, republicată	1333

Secțiunea 26. Răspunderea contravențională în materia serviciilor de utilități publice.....	1334
Secțiunea 27. Răspunderea de mediu în materia serviciilor comunitare de utilități publice. Câteva aspecte desprinse din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene referitoare la răspunderea de mediu în materia serviciilor comunitare de utilități publice	1336
CAPITOLUL XXXII. ADMINISTRATORUL PUBLIC ȘI CONTRACTUL DE MANAGEMENT AL ADMINISTRATORULUI PUBLIC REGLEMENTAT DE CODUL ADMINISTRATIV APROBAT PRIN O.U.G. NR. 57/2019.....	
Secțiunea 1. Aspecte referitoare la instituția juridică a administratorului public.....	1341
Secțiunea 2. Fazele prealabile încheierii contractului de management al administratorului public	1343
Secțiunea 3. Numirea în funcție a administratorului public	1345
3.1. Numirea în funcție a administratorului public de la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor și județelor	1345
3.2. Recrutarea, numirea și eliberarea din funcție a administratorului public de la nivelul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară	1347
Secțiunea 4. Controverse generate de dispozițiile Codului administrativ cu referire la natura juridică a funcției administratorului public. Lipsa de claritate și previzibilitate a dispozițiilor Codului administrativ privitor la calificarea administratorului public ca fiind un personal contractual sau un funcționar public.....	1348
Secțiunea 5. Delegarea atribuțiilor către administratorul public	1353
Secțiunea 6. Contractul de management al administratorului public în contextul Codului administrativ	1358
6.1. Reglementarea contractului de management al administratorului public în contextul Codului administrativ	1358
6.2. Controverse generate de dispozițiile lipsite de claritate și previzibilitate ale Codului administrativ referitoare la natura juridică a contractului de management al administratorului public	1358
6.3. Conținutul contractului de management al administratorului public	1365
Secțiunea 7. Durata mandatului administratorului public	1370
Secțiunea 8. Cazuri de încetare a contractului de management al administratorului public	1371
CAPITOLUL XXXIII. CONTRACTUL DE MANAGEMENT AL INSTITUȚIILOR PUBLICE DE CULTURĂ	
CAPITOLUL XXXIV. CONTRACTUL DE MANAGEMENT REGLEMENTAT PRIN LEGEA NR. 95/2006 PRIVIND REFORMA ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII ȘI CONTRACTELE SUBSECVENTE CONTRACTULUI DE MANAGEMENT.....	
Secțiunea 1. Reglementarea contractului de management reglementat de Legea nr. 95/2006.....	1378
Secțiunea 2. Contracte subsecvente contractului de management reglementat de Legea nr. 95/2006.....	1385
Secțiunea 3. Natura juridică a personalului medical care își desfășoară activitatea în cadrul unităților spitalicești de stat sub aspectul legii penale	1388
CAPITOLUL XXXV. CONTRACTUL DE ÎMPRUMUT PUBLIC.....	
Secțiunea 1. Reglementarea contractului de împrumut public.....	1391

Secțiunea 2. Trăsăturile contractului de împrumut public.....	1395
Secțiunea 3. Deosebiri și asemănări între contractul de împrumut public și contractul de împrumut de drept privat reglementat de Codul civil	1396
TITLUL III. CONTENCIOSUL GENERAL APLICABIL CONTRACTELOR ADMINISTRATIVE	1398
CAPITOLUL I. APLICAREA ÎN TIMP A LEGII DE PROCEDURĂ CIVILĂ ÎN MATERIA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV DUPĂ INTRAREA ÎN VIGOARE A NOULUI COD DE PROCEDURĂ CIVILĂ	1398
CAPITOLUL II. PROCEDURA ADMINISTRATIVĂ PREALABILĂ ÎN CAZUL LITIGIILOR DERIVATE DIN CONTRACTELE ADMINISTRATIVE – CONDIȚIE OBLIGATORIE PENTRU EXERCITAREA ACȚIUNII ÎN CONTENCIOS ADMINISTRATIV	1407
Secțiunea 1. Compatibilitatea procedurii administrative prealabile <i>lato sensu</i> și a procedurii administrative prealabile în materia contractelor administrative reglementate de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 cu dispozițiile noului Cod de procedură civilă	1407
Secțiunea 2. Procedura administrativă prealabilă în materia contractelor administrative în perioada cuprinsă între 15 februarie 2013, data intrării în vigoare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, și 2 august 2018, data intrării în vigoare a Legii nr. 212/2018 pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 și a altor acte normative. Implicațiile procedurii prealabile în materia soluționării litigiilor de contencios derivate din contracte administrative aferente acestei perioade. Caracterul neconstituțional al dispozițiilor art. 7 alin. (6) din Legea nr. 554/2004 în forma anterioară modificării acestui text legal prin Legea nr. 212/2018	1413
2.1. Reglementarea procedurii administrative prealabile în materia contractelor administrative în perioada cuprinsă între 15 februarie 2013, data intrării în vigoare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, și 2 august 2018, data intrării în vigoare a Legii nr. 212/2018	1413
2.2. Interpretarea judiciară a dispozițiilor art. 7 alin. (6) din Legea nr. 554/2004 în forma anterioară modificării prin Legea nr. 212/2018. Caracterul neconstituțional al prevederilor art. 7 alin. (6) din Legea nr. 554/2004 în forma anterioară modificării prin Legea nr. 212/2018	1415
Secțiunea 3. Procedura administrativă prealabilă în materia contractelor administrative în urma modificărilor și completărilor aduse Legii nr. 554/2004 prin Legea nr. 212/2018	1419
Secțiunea 4. Obiectul plângerii administrative prealabile în materia contractelor administrative după adoptarea Legii nr. 212/2018 prin raportare la categoriile de litigii soluționate de către instanțele de contencios administrativ și categoriile de litigii soluționate de către instanțele civile de drept comun	1419
Secțiunea 5. Termenul de formulare a plângerii prealabile în materia contractelor administrative	1423
CAPITOLUL III. CALITATEA PROCESUALĂ ÎN LITIGIILE DERIVATE DIN CONTRACTE ADMINISTRATIVE	1425
Secțiunea 1. Calitatea procesuală în litigiile derivate din contracte administrative în contextul Codului administrativ și al Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004	1425

Secțiunea 2. Aspecte privitoare la calitatea procesuală a organismelor sociale interesate în litigiile derivate din contracte administrative. Calificarea acțiunilor în contencios administrativ formulate de către organismele sociale interesate	1428
 CAPITOLUL IV. INSTANȚELE DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV COMPETENTE CU SOLUȚIONAREA LITIGIILOR AVÂND CA OBIECT ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI ADMINISTRATIV SAU ANULAREA CONTRACTULUI ADMINISTRATIV. TAXELE JUDICIARE DE TIMBRU ÎN CAZUL ACȚIUNILOR FORMULATE LA INSTANȚELE DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV. SOLUȚIILE PRONUNȚATE DE INSTANȚELE DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV	
	1434
Secțiunea 1. Determinarea competenței instanțelor de contencios administrativ care soluționează litigii având ca obiect încheierea contractului administrativ sau anularea contractului administrativ	1434
1.1. Criteriile de determinare a competenței instanțelor de contencios administrativ care soluționează litigii referitoare la încheierea și anularea contractelor administrative în contextul modificărilor aduse Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ prin Legea nr. 212/2018	1434
1.2. Inaplicabilitatea criteriului valoric reglementat de art. 10 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 în materia determinării competenței instanțelor de contencios administrativ	1434
Secțiunea 2. Obiectul acțiunii judiciare	1436
Secțiunea 3. Termenul de formulare a acțiunilor în contencios administrativ împotriva contractelor administrative	1437
Secțiunea 4. Taxele judiciare de timbru în cazul acțiunilor formulate la instanțele de contencios administrativ având ca obiect încheierea sau anularea contractelor administrative	1438
Secțiunea 5. Soluțiile pronunțate de către instanța de contencios administrativ	1440
5.1. Sistemul contenciosului administrativ consacrat în materia contractelor administrative	1440
5.2. Soluțiile pe care le pot pronunța instanțele de contencios administrativ în urma soluționării litigiilor având ca obiect anularea contractului administrativ, constatarea nulității contractului administrativ sau a litigiilor derivate din încheierea contractului administrativ	1441
5.2.1. Considerații generale	1441
5.2.2. Principiul priorității interesului public – principiu care stă la baza soluționării litigiilor derivate din contracte administrative	1441
5.2.3. Soluțiile pe care le pot pronunța instanțele de contencios administrativ care soluționează litigii derivate din contracte administrative	1442
 CAPITOLUL V. SUSPENDAREA CONTRACTULUI ADMINISTRATIV	
	1451
Secțiunea 1. Considerații privitoare la posibilitatea suspendării contractului administrativ în urma adoptării Legii nr. 212/2018	1451
Secțiunea 2. Considerații referitoare la suspendarea contractului administrativ de către organele Curții de Conturi a României	1454
 CAPITOLUL VI. ASPECTE REFERITOARE LA APLICABILITATEA ORDONANȚEI PREȘEDINȚIALE ÎN MATERIA CONTRACTELOR ADMINISTRATIVE	
	1456

CAPITOLUL VII. CĂILE DE ATAC CARE POT FI EXERCITATE ÎMPOTRIVA HOTĂRÂRILOR PRONUNȚATE ÎN FOND DE CĂTRE INSTANȚELE JUDECĂTOREȘTI CARE SOLUȚIONEAZĂ LITIGII DERIVATE DIN CONTRACTE ADMINISTRATIVE ÎN URMA MODIFICĂRILOR ȘI COMPLETĂRILOR ADUSE LEGII NR. 554/2004 A CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV PRIN LEGEA NR. 212/2018	1458
--	------

CAPITOLUL VIII. INSTANȚELE CIVILE DE DREPT COMUN ȘI DETERMINAREA COMPETENȚEI INSTANȚELOR CIVILE DE DREPT COMUN CU SOLUȚIONAREA LITIGIILOR AVÂND CA OBIECT EXECUTAREA CONTRACTELOR ADMINISTRATIVE. SOLUȚIILE PRONUNȚATE DE CĂTRE INSTANȚELE CIVILE DE DREPT COMUN CARE SOLUȚIONEAZĂ LITIGII AVÂND CA OBIECT EXECUTAREA CONTRACTELOR ADMINISTRATIVE	1460
Secțiunea 1. Competența instanțelor civile de drept comun de a soluționa litigii având ca obiect executarea contractelor administrative în contextul modificărilor și completărilor aduse Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 prin Legea nr. 212/2018.....	1460
Secțiunea 2. Determinarea competenței instanțelor de drept civil care soluționează litigii având ca obiect executarea contractelor administrative. Distincția între valoarea cererii introductive de instanță și stabilirea taxelor judiciare de timbru în cazul determinării competenței instanțelor de drept civil care soluționează litigii având ca obiect executarea contractelor administrative	1463
Secțiunea 3. Categorii de litigii soluționate de către instanțele de drept comun după intrarea în vigoare a Legii nr. 212/2018 având ca obiect executarea contractelor administrative. Soluțiile care pot fi pronunțate de către instanțele civile de drept comun prin raportate la obiectul acțiunii formulate la instanța civilă de drept comun	1466
Secțiunea 4. Căile legale de atac care pot fi exercitate împotriva hotărârilor pronunțate în fond de către instanțele civile de drept comun care au soluționat litigii vizând executarea contractelor administrative în contextul Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ. Analiză comparativă cu dispozițiile Legii nr. 101/2016	1467

CAPITOLUL IX. ASPECTE PRIVITOARE LA COMPETENȚA PREFECTULUI ÎN MATERIA SOLUȚIONĂRII LITIGIILOR DERIVATE DIN CONTRACTE ADMINISTRATIVE.....	1469
Secțiunea 1. Aspecte controversate cu privire la posibilitatea suspendării contractelor administrative în cadrul acțiunilor în contencios administrativ formulate de către prefect	1469
Secțiunea 2. Aspecte controversate privind posibilitatea prefectului de a exercita controlul de tutelă administrativă și de a exercita acțiunea în contencios administrativ împotriva contractelor administrative în contextul Legii nr. 554/2004 și al Codului administrativ	1470

CAPITOLUL X. PROCEDURA DE EXECUTARE A HOTĂRÂRILOR JUDECĂTOREȘTI PRIN CARE SUNT SOLUȚIONATE LITIGII AVÂND CA OBIECT CONTRACTE ADMINISTRATIVE	1474
Secțiunea 1. Considerații generale. Distincția dintre procedura de executare a hotărârilor judecătorești pronunțate de către instanțele de drept civil în materia executării contractelor administrative și procedura de executare a hotărârilor	

judecătorești pronunțate de către instanțele de contencios administrativ în materia soluționării litigiilor derivate din contracte administrative.....	1474
Secțiunea 2. Procedura de executare a hotărârilor judecătorești pronunțate de către instanțele de contencios administrativ. Categorii de hotărâri judecătorești pronunțate de către instanțele de contencios administrativ care intră sub incidența procedurii de executare reglementate de Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ. Instanța de executare în materia punerii în executare a hotărârilor judecătorești pronunțate de către instanțele de contencios administrativ având ca obiect contracte administrative.....	1475
2.1. Procedura de executare a hotărârilor judecătorești pronunțate de către instanțele de contencios administrativ. Categorii de hotărâri judecătorești pronunțate de către instanțele de contencios administrativ care intră sub incidența procedurii de executare reglementate de Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.....	1475
2.2. Instanța de executare în materia punerii în executare a hotărârilor judecătorești pronunțate de către instanțele de contencios administrativ având ca obiect contracte administrative	1482
Secțiunea 3. Categorii de hotărâri judecătorești pronunțate de către instanțele de contencios administrativ a căror procedură de executare este supusă normelor procesuale de drept comun reglementate de Codul de procedură civilă.....	1484
Secțiunea 4. Procedura de executare a hotărârilor judecătorești definitive pronunțate de către instanțele civile de drept comun având ca obiect executarea contractelor administrative, în contextul dispozițiilor Legii nr. 554/2004 și al Legii nr. 101/2016, modificate prin Legea nr. 212/2018.....	1488
Secțiunea 5. Acțiunea în regres reglementată de Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ exercitată împotriva persoanelor care se fac vinovate de neexecutarea în termen a hotărârilor judecătorești definitive pronunțate de instanțele de contencios administrativ și instanțele de drept civil prin care au fost soluționate litigii derivate din încheierea/anularea/executarea contractelor administrative.....	1489
 CAPITOLUL XI. ASPECTE PRIVITOARE LA SOLUȚIONAREA LITIGIILOR DERIVATE DIN CONTRACTE ADMINISTRATIVE PE CALEA ARBITRAJULUI INSTITUȚIONALIZAT	1492
 CAPITOLUL XII. ASPECTE PRIVITOARE LA SOLUȚIONAREA LITIGIILOR DERIVATE DIN CONTRACTE ADMINISTRATIVE PE CALEA MEDIERII	1500
Secțiunea 1. Reglementarea medierii la nivel intern, convențional și comunitar (unional).....	1500
Secțiunea 2. Aspecte privitoare la aplicabilitatea procedurii medierii în litigiile derivate din contracte administrative și condițiile în care procedura medierii poate fi aplicată în litigiile având ca obiect contracte administrative	1501
Secțiunea 3. Aspecte referitoare la aplicabilitatea procedurii medierii în cazul litigiilor având ca obiect creanțe bugetare generate de contracte administrative administrate de către organul fiscal	1509
 CAPITOLUL XIII. CONSIDERAȚII PRIVITOARE LA APLICABILITATEA TRANZACȚIEI REGLEMENTATE DE CODUL CIVIL ÎN MATERIA SOLUȚIONĂRII LITIGIILOR AVÂND CA OBIECT COMPONENTA CIVILĂ A CONTRACTE ADMINISTRATIVE. DISTINCȚIA ÎNTRE MEDIERE ȘI TRANZACȚIE APLICABILĂ	

ȘI ÎN MATERIA SOLUȚIONĂRII LITIGIILOR DERIVATE DIN CONTRACTE ADMINISTRATIVE	1511
CAPITOLUL XIV. CONSIDERAȚII REFERITOARE LA APLICABILITATEA DISPOZIȚIILOR INSTITUITE PRIN NOUL COD DE PROCEDURĂ CIVILĂ REFERITOARE LA ORDONANȚA DE PLATĂ ÎN MATERIA SOLUȚIONĂRII LITIGIILOR DERIVATE DIN CONTRACTE ADMINISTRATIVE	1514
BIBLIOGRAFIE CONTRACTE ADMINISTRATIVE	1519

TITLUL I

Regimul juridic de ordin general al contractelor administrative. Delimitarea contractelor administrative de contractele civile

Capitolul I

Reglementarea contractelor administrative în contextul legislativ actual. Aspecte de drept comparat în materia contractelor administrative

Secțiunea 1

Reglementarea și definirea contractelor administrative în contextul legislativ actual

Încă de la început se impune remarca, la fel ca în materia contractelor private, că și domeniul contractelor administrative este marcat de principiul libertății contractuale, dar, în materia contractelor administrative, dispozițiile art. 8 alin. (3) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ consacră principiul conform căruia libertatea contractuală este subordonată principiului priorității interesului public. Acest aspect trebuie să stea și la baza soluționării litigiilor derivate din contracte administrative.

Rezultă așadar, după cum s-a remarcat în literatura de specialitate¹, că materia contractelor administrative, marcată de principiul priorității interesului public, suferă un cert dezavantaj față de contractele private, fiind supusă unor formalități și cerințe suplimentare, astfel că s-a căutat ca la nivel legislativ să fie consacrată o structură hibridă care să îmbine libertatea contractuală cu necesitatea protejării interesului public, deziderat care s-a realizat prin dispozițiile art. 8 alin. (3) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ mai sus citat.

Pe de altă parte, principiul priorității interesului public aplicabil actelor de gestiune bilaterale ale administrației (contractelor administrative) este consacrat și de Codul administrativ prin dispozițiile art. 10, care statuează că „autoritățile și instituțiile administrației publice, precum și personalul din cadrul acestora au obligația de a urmări satisfacerea interesului public înaintea celui individual sau de grup. Interesul public național este prioritar față de interesul public local”. După cum se poate constata, valențele principiului priorității interesului public diferă nu numai în raport de libertatea contractuală a persoanelor fizice și a persoanelor juridice de drept privat, ci și în raport de interesul național și interesul local. Pe cale de consecință, dacă pentru încheierea unui contract administrativ va prevala interesul național, acesta va fi prioritar față de interesul local.

Protejarea interesului public și, respectiv prioritatea interesului public față de interesul personal este consecința regimului de putere publică în care acționează statul și unitățile administrativ-teritoriale în exercitarea atribuțiilor lor de punere în valoare a bunurilor proprietate publică sau de prestare a serviciilor publice, regim care impune ca interesul general să primeze față de interesele particulare și, de aceea, după cum se afirmă în literatura de

¹ A se vedea A. Tabacu, A. Singh, *Recentele modificări ale O.U.G. nr. 34/2006, un temei pentru reorientarea contractelor administrative spre libertatea contractuală?*, în *Revista Transilvană de Științe Administrative* nr. 1 (28)/2011, p. 167.

specialitate, statul și unitățile administrativ-teritoriale sunt înzestrate cu mijloace juridice de constrângere care le permit să determine ca voința lor să prevaleze asupra celei aparținând persoanelor particulare, chiar dacă dreptul privat este un drept de egalitate, făcând un larg apel la relațiile convenționale¹.

După cum este unanim recunoscut, Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 reprezintă actul normativ de referință prin care sunt reglementate prin norme juridice de ordin general contractele administrative, urmând ca prin acte normative speciale să fie reglementate și alte tipuri de contracte administrative.

Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ² a suferit modificări de esență în urma adoptării Legii nr. 262/2007 și apoi în urma adoptării noului Cod de procedură civilă, intrat în vigoare la 15 februarie 2013, urmând ca, în urma adoptării Legii nr. 212/2018 pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 și a altor acte normative³, această lege să schimbe filosofia tradițională în materia soluționării unor litigii de contencios administrativ din materia contractelor administrative, respectiv în materia soluționării litigiilor având ca obiect executarea contractelor administrative.

După adoptarea Legii nr. 212/2018, a fost adoptat Codul administrativ prin O.U.G. nr. 57/2019, care reglementează cu precădere regimul contractelor administrative, având ca obiect concesionarea bunurilor proprietate publică a statului și a unităților administrativ-teritoriale. Pe cale de consecință, prevederile Legii nr. 554/2004 și cele ale Legii nr. 212/2018 trebuie analizate prin raportare și la dispozițiile Codului administrativ aprobat prin O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ⁴ care trimite la dispozițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 și care se completează cu dispozițiile acestei legi.

¹ A se vedea M. Voican, *Regimul de putere publică-regim juridic inegalitar. Sursa inegalității, rațiunea și necesitatea*, în RDP nr. 1-2/2020, p. 150.

² Publicată în M. Of. nr. 1154 din 7 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare.

³ Publicată în M. Of. nr. 658 din 30 iulie 2018. După adoptarea Legii nr. 212/2018, Legea nr. 554/2004, respectiv alin. (3) al art. 3 din Legea nr. 554/2004, a fost modificat prin O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ.

⁴ Publicată în M. Of. nr. 555 din 5 iulie 2019; O.U.G. nr. 57/2019 a fost modificată și completată prin: O.U.G. nr. 63/2019 pentru completarea art. 61 alin. (2) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ (publicată în M. Of. nr. 745 din 12 septembrie 2019). Prin completarea art. 61 alin. (2) C. adm., a fost introdusă lit. c¹) a art. 61 alin. (2), care statuează că secretarul general al ministerului și secretarii generali adjuncți îndeplinesc calitatea de ordonator principal de credite prin derogare de la prevederile art. 56 alin. (1) lit. d), pe perioada vacanței de ministru sau în situația în care acesta se află în imposibilitatea absolută a exercitării atribuțiilor; O.U.G. nr. 1/2020 privind unele măsuri fiscale-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative (publicată în M. Of. nr. 11 din 9 ianuarie 2020), prin care s-a stabilit că dispozițiile art. 210 din Codul administrativ se suspendă până la data de 1 ianuarie 2021; O.U.G. nr. 44/2020 privind prelungirea mandatelor autorităților administrației publice locale cuprinse în perioada 2016-2020, unele măsuri pentru organizarea alegerilor locale din anul 2020, precum și modificarea O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ (publicată în M. Of. nr. 297 din 8 aprilie 2020). Prin O.U.G. nr. 44/2020 a fost modificat art. 151 alin. (3) teza a doua din O.U.G. nr. 57/2019 care reglementează prelungirea mandatelor aleșilor locali, deși prevederile art. 151 alin. (3) din Codul administrativ statuează expres că prelungirea mandatului consiliului local, al primarului și al consiliului județean se realizează prin lege organică. O.U.G. nr. 44/2020 a făcut obiectul unui proiect de lege pentru aprobarea acestei ordonanțe, în urma căruia a fost adoptată Legea privind aprobarea O.U.G. nr. 44/2020 și care a făcut obiectul unui control de constituționalitate *a priori*, în urma soluționării căruia Curtea Constituțională, prin decizia nr. 240/2020 (publicată în M. Of. nr. 504 din 12 iunie 2020), admitând obiecția de neconstituționalitate, a constatat că Legea pentru aprobarea O.U.G. nr. 44/2020 este neconstituțională în ansamblul său. În același context, datorită paralelismului de reglementare, Curtea Constituțională, prin decizia nr. 242/2020 (publicată în M. Of. nr. 503 din 12 iunie 2020), a admis obiecția de neconstituționalitate a Legii privind prelungirea mandatelor autorităților administrației publice. În baza acestor decizii ale Curții Constituționale a fost adoptată Legea nr. 84/2020 privind prelungirea mandatelor autorităților administrației publice locale și pentru modificarea art. 151 alin. (3) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ (publicată în M. Of. nr. 520 din 17 iunie 2020); O.U.G. nr. 61/2020 privind completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996 și pentru modificarea și completarea O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ (publicată în M. Of. nr. 381 din 12 mai 2020), modificările și completările aduse O.U.G. nr. 57/2019 prin O.U.G. nr. 61/2020 vizând dispoziții legale care reglementează modalitățile de desfășurare a ședințelor consiliilor locale și a ședințelor consiliilor județene. O.U.G.

În ceea ce privește conceptualizarea legală a noțiunii de contract administrativ, aceasta face obiectul de reglementare a dispozițiilor instituite de lit. c¹) a art. 2 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, nou introdus prin Legea nr. 212/2018 pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative potrivit cărora sunt asimilate actelor administrative, în sensul prezentei legi, și contractele încheiate de autoritățile publice care au ca obiect punerea în valoare a bunurilor proprietate publică, executarea lucrărilor de interes public, prestarea serviciilor publice, achizițiile publice; prin legi speciale pot fi prevăzute și alte categorii de contracte administrative.

De remarcat este faptul că și prin modificările aduse Legii nr. 554/2004 prin Legea nr. 212/2018, răspunzând unei necesități rezultate din noile realități economico-sociale și juridice, dispozițiile art. 2 alin. (1) lit. c¹) au fost completate cu o nouă teză prin care sfera categoriilor de contracte administrative prin care se pun în valoare bunuri proprietate publică supuse competențelor de contencios administrativ și, respectiv, a instanțelor civile de drept comun poate fi completată, dacă astfel de contracte administrative fac obiectul unor legi speciale.

După cum se poate constata, textul art. 2 alin. (1) lit. c¹) din Legea nr. 554/2004 face vorbire în teza întâi despre contracte, iar în teza a doua face vorbire despre alte categorii de contracte administrative prevăzute prin legi speciale. Această neinspirată formulă de redactare a legiuitorului nu poate conduce la concluzia că doar contractele prevăzute prin legi speciale au natura juridică de contracte administrative, întrucât teza a doua a acestui text legal, prin utilizarea sintagmei „alte categorii de contracte administrative”, adaugă la categoriile de contracte încheiate de autoritățile publice prevăzute de teza întâi și alte categorii de contracte administrative prevăzute prin legi speciale. În același context, utilizarea în teza întâi a acestui articol a noțiunii de „contracte încheiate de autoritățile publice”, iar în teza a doua aceluiși articol a noțiunii de „contracte administrative”, ne-ar putea conduce, *prima facie*, la concluzia că legiuitorul face distincție între contractele încheiate de administrație și contractele administrative, distincție care este reliefată de doctrina franceză și care prevede că în noțiunea de contracte încheiate de administrația publică, văzute ca o noțiune de gen, intră două specii: contractele private (civile sau comerciale) pe care administrația le încheie în regim de drept comun și contractele administrative văzute ca o specie față de primele pe care administrația le încheie în regim de drept public¹. Dar din conținutul textului art. 2 alin. (1) lit. c¹) din Legea nr. 554/2004 nu rezultă o atare distincție, întrucât legiuitorul face precizarea că contractele încheiate de către autoritățile publice, așa-zisele contracte ale administrației, sunt încheiate de către autoritățile publice și au ca obiect punerea în valoare a bunurilor proprietate publică, prestarea serviciilor publice, executarea lucrărilor de interes public, achizițiile publice, având deci natura juridică de contracte administrative. Pe cale de consecință, atât contractele încheiate de autoritățile

nr. 57/2019 a fost adoptată după ce proiectul de lege privind Codul administrativ a fost constatat ca fiind neconstituțional de către Curtea Constituțională prin Decizia nr. 681/2018 (publicată în M. Of. nr. 190 din 11 martie 2019) pentru vicii de neconstituționalitate extrinsecă, respectiv încălcarea principiului bicameralismului și a procedurii parlamentare, și nu pentru aspecte de fond. În urma Deciziei Curții Constituționale nr. 681/2018, a fost nevoie de reluarea procesului legislativ, context în care a fost adoptată O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ. O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ a făcut obiectul unei excepții de neconstituționalitate ridicată direct de către Avocatul Poporului prin care s-a invocat încălcarea rolului de unic organ legiuitor al Parlamentului, a regimului delegării legislative, în general, și ordonanțelor de urgență, în particular. În urma soluționării acestei excepții de neconstituționalitate, Curtea Constituțională, prin decizia nr. 60/2020 (publicată în M. Of. nr. 369 din 8 mai 2020), a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ. Pentru unele observații pertinente referitoare la conținutul sesizării Curții Constituționale de către Avocatul Poporului, a se vedea V. Vedinaș, *Drept administrativ*, ed. a XII-a, revăzută și actualizată, Ed. Universul Juridic, București, 2020, pp. 7-8.

¹ A se vedea C.S. Săraru, *Contractele administrative. Reglementare. Doctrină. Jurisprudență*, Ed. C.H. Beck, București, 2009, *infra* nota 2, pp. 25-26.

publice, despre care se face referire în teza întâi a articolului citat, cât și contractele reglementate prin legi speciale au natura juridică de contracte administrative.

Sub acest aspect, în literatura de specialitate¹, pornind de la prevederile art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 554/2004, anterior modificării prin Legea nr. 212/2018, se arată că nu toate contractele administrative privite ca instrumente juridice prin intermediul cărora statul și unitățile administrativ-teritoriale asigură administrarea, gestionarea, exploatarea și punerea în valoare a bunurilor aparținând patrimoniului lor administrativ, au fost asimilate de lege cu actul administrativ, ci doar acelea care au ca obiect operațiunile juridice la care se referă art. 2 alin. (1) lit. c) din lege. În continuare, același autor califică contractele administrative care au fost asimilate de lege cu actul administrativ ca reprezentând o categorie specială de contracte administrative, individualizate prin obiectul acestora, în cadrul categoriei generale a contractelor administrative care sunt puse la dispoziția statului și a unităților administrativ-teritoriale ca instrumente juridice de administrare, gestionare, exploatare și punere în valoare a bunurilor aparținând patrimoniului lor administrativ².

Pe de altă parte, din analiza acestui text legal ar rezulta că legiuitorul asimilează prin teza întâi a acestui articol actelor administrative doar contractele încheiate de autoritățile publice având ca obiect punerea în valoare a bunurilor proprietate publică, executarea lucrărilor de interes public, prestarea serviciilor publice și achizițiile publice, în timp ce, prin teza a doua a aceluiași articol, în cazul contractelor administrative care sunt prevăzute prin legi speciale, acestea nu ar avea natura juridică de acte administrative asimilate, ci acestea au natura juridică de contracte administrative de sine stătătoare. Dar, din analiza celor două teze ale art. 2 alin. (1) lit. c¹) din Legea nr. 554/2004, am putea concluziona că, din moment ce prin teza a doua a acestui articol se adaugă și alte categorii de contracte administrative prevăzute prin legi speciale la cele prevăzute de teza întâi a acestui articol care precizează expres că acestea reprezintă acte administrative asimilate, am putea concluziona că și contractele administrative reglementate prin legi speciale reprezintă tot acte asimilate actelor administrative.

Se impune de asemenea precizarea că unele contracte administrative sunt creație a jurisprudenței, ele nefiind reglementate prin acte normative speciale, putând fi încadrate în categoria contractelor nenumite. Spre exemplificare putem menționa decizia ICCJ nr. 14/2008³ pronunțată în urma soluționării unui recurs în interesul legii, prin care instanța supremă califică contractul de serviciu sau de funcție publică drept un contract administrativ. Astfel, prin decizia *supra cit.* se arată că actul de numire în funcție a autorității publice împreună cu cererea sau/și acceptarea postului de către viitorul funcționar formează acordul de voință, contractul administrativ.

Dar această teză contractualistă prin care legătura dintre o instituție a administrației publice și funcționarul ei îmbracă forma unei convenții, respectiv contract de locațiune de servicii sau contract de servicii publice este apreciată în literatura juridică franceză⁴ ca fiind lipsită de realism pentru mai multe motive: a) obiectul unui astfel de contract nu este și nici nu poate fi determinat de părți, fiind configurat de lege, ceea ce echivalează cu a spune că

¹ A se vedea E. Albu, *Dreptul contenciosului administrativ*, Ed. Universul Juridic, București, 2008, p. 72.

² *Ibidem*.

³ Publicată în M. Of. nr. 853 din 18 decembrie 2008. În același context, prin decizia nr. 1030 din 1929 a Curții de Casație, s. a III-a, s-a admis existența unor categorii de contracte, și anume acele de numiri pe funcții sau angajări pe funcții, ca fiind guvernate de alte reguli decât principiile de drept comun, aceste contracte fiind făcute de administrație pentru satisfacerea unui serviciu public, context în care s-a apreciat că întrunesc trăsăturile unor acte administrative de autoritate, fiind de competența instanțelor de contencios administrativ (a se vedea Iulian. M. Nedelcu, *Drept administrativ și elemente de știința administrației*, Ed. Universul Juridic, București, 2009, p. 420 și George Costi, *Noțiunea contractului administrativ*, Monitorul Oficial și Imprimeriile statului, Imprimeria Centrală, București, 1945, p. 9, cit. I.M. Nedelcu, *Drept administrativ...*, *infra* nota 4, p. 420).

⁴ A se vedea C. Clipa, *Maurice Hauriou (1856-1929), părintele fondator al dreptului administrativ francez*, în *Dreptul nr. 4/2019*, pp. 181, 182 și *infra* nota 373-377, p. 181, *infra* nota 379-380, p. 182.

legea, și nu voința părților determină obiectul contractului care leagă o administrație publică de funcționarul ei; b) numirea unui funcționar public se face, în realitate, printr-o decizie executorie unilaterală, ce aparține în exclusivitate unei autorități publice, iar voința celui numit nu joacă niciun rol în nașterea valabilă a unei asemenea decizii; c) actul de investire a unei persoane într-o funcție publică poate fi analizat fie în notele unui act de rechiziție, din perspectiva autorității emitente, fie în cele ale unui act de adeziune, din punctul de vedere al celui numit, însă niciodată în termenii unui schimb de consimțăminte între cele două părți ale unui contract; d) drepturile și obligațiile rezervate, respectiv asumate de părțile acestui așa-zis contract decurg din lege și nu dintr-un propriu-zis contract; e) relația statornică între administrație și funcționarul ei nu poate fi asimilată celei născute între patron și angajații săi, fie și numai pentru că cei din urmă, spre deosebire de cel dintâi, nu sunt integrați în aceeași instituție socială care este serviciul public.

Totodată, după cum rezultă și din practica judiciară, unele contracte sunt calificate de către instanțele de judecată ca având un caracter mixt, administrativ și civil. Sub acest aspect, putem invoca o decizie de speță¹, prin care în mod contradictoriu instanța de judecată califică contractul încheiat de către CNADR în calitate de administrator al drumurilor naționale prin care acesta pune în valoare o porțiune de drum național în aplicarea O.U.G. nr. 43/1997 privind regimul juridic al drumurilor ca având atât natura juridică de contract administrativ, cât și natura juridică de contract comercial.

În raport cu soluția pronunțată de către instanță prin decizia *supra cit.*, prin nota la această decizie, autorul remarcă faptul că instanța se contrazice afirmând, pe de o parte, că suntem în prezența unui contract comercial, iar pe de alta, a unui administrativ, autorul notei susținând că, la o privire mai atentă, ceea ce susține instanța este faptul că între cele două părți s-a încheiat un contract cu regim juridic mixt, administrativ și comercial (iar nu civil), astfel de contracte mixte fiind supuse întotdeauna jurisdicției instanței de contencios administrativ².

Pe de altă parte, din analiza textului art. 2 alin. (1) lit. c¹) din Legea nr. 554/2004 rezultă că acesta face distincție prin cele două teze, între contractele care au ca obiect punerea în valoare a bunurilor proprietate publică, executarea lucrărilor de interes public, prestarea serviciilor publice și achiziții publice, care sunt asimilate, în sensul Legii nr. 554/2004 actelor administrative, și contractele administrative prevăzute prin legi speciale. Ar rezulta așadar că prin teza întâi a acestui articol sunt reglementate categoriile de contracte administrative care nu fac obiectul unor legi speciale, ci acestea fac obiectul unor reglementări de drept comun prevăzute de Legea nr. 554/2004, în timp ce alte categorii de contracte administrative decât cele având obiectul precizat expres și limitativ de teza întâi fac obiectul de reglementare al unor legi speciale. Or, din analiza edificiului normativ, se poate constata că prestarea serviciilor publice și materia achizițiilor publice fac obiectul de reglementare al unor legi speciale, respectiv Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice și, respectiv, Legea nr. 98/2016 a achizițiilor publice. Or, contrar normelor de tehnică legislativă instituite de Legea nr. 24/2000 republicată, legiuitorul incluzând aceste tipuri de contracte administrative în teza întâi a articolului mai sus cit., ar rezulta că aceste categorii de contracte nu ar face obiectul unor reglementări speciale.

Pornind de la aceste considerente, o definiție clară, concisă și precisă a noțiunii de contract administrativ este redată în literatura de specialitate de către o remarcabilă și distinsă autoare în materia dreptului administrativ, care definește contractul administrativ ca reprezentând „un acord de voință dintre o autoritate publică aflată pe o poziție de

¹ A se vedea C. Ap. Cluj, sent. civ. nr. 2/2010, în O. Podaru, *Drept administrativ. Practică judiciară comentată, vol. I. Actul administrativ. (II) Un secol de jurisprudență (1909-2009)*, Ed. Hamangiu, București, 2010, pp. 54-56 și O. Podaru, Notă la sent. civ. nr. 2/2010 a C. Ap. Cluj, p. 56.

² A se vedea O. Podaru, Notă la sent. civ. nr. 2/2010, p. 56.

superioritate juridică, pe de o parte, și alte subiecte de drept, pe de altă parte, persoane fizice, persoane juridice sau alte organe ale statului subordonate celeilalte părți, prin care se urmărește satisfacerea unui interes general, prin prestarea unui serviciu public, supus, în principal, unui regim de drept public”¹.

Totodată, în literatura de specialitate² se arată că asimilarea contractelor încheiate de autoritățile publice actelor administrative se face doar în sensul legii, adică doar din punct de vedere procesual, neputându-se vorbi despre o asimilare din punctul de vedere al dreptului substanțial, dat fiind că între actul administrativ și contractul administrativ există un criteriu de departajare având o natură juridică mixtă, rezultată din îmbinarea unui criteriu formal (caracterul unilateral sau bilateral al actului) cu unul de fond (calitatea administrației de putere publică sau de gestionare a patrimoniului statului).

În opinia noastră și în dezacord cu opiniile *supra cit.*, acreditarea ideii că asimilarea în sensul legii a contractelor încheiate de autoritățile publice actelor administrative vizează doar aspectul procesual prin raportare la criteriile de departajare dintre actul administrativ și contractul administrativ nu este cea care concordă cu rațiunea pentru care legiuitorul asimilează aceste contracte actului administrativ, asimilare care produce consecințe atât în planul dreptului procesual, cât și în planul dreptului substanțial.

Pe de altă parte, după cum s-a statuat și în practica judiciară³, deși potrivit Legii contenciosului administrativ contractele încheiate de autoritățile publice care au ca obiect punerea în valoare a bunurilor proprietate publică, executarea lucrărilor de interes public, prestarea serviciilor publice, achizițiile publice sunt asimilate actelor administrative, textul legal nu modifică una din trăsăturile esențiale ale contractului administrativ, acela de act juridic bilateral, iar, pe de altă parte, caracterul de act administrativ asimilat atribuit contractelor administrative nu înseamnă că un contract administrativ este similar, nicidecum identic ca natură juridică cu un act administrativ unilateral. Aceste considerente ale instanței statuate prin decizia *supra cit.* au condus instanța la concluzia că în cazul unui act administrativ bilateral, fie el și asimilat actului administrativ, excepția de nelegalitate este inadmisibilă deoarece nu sunt acte juridice unilaterale, invocându-se de către instanță că art. 4 din Legea nr. 554/2004 nu se referă la actele administrative asimilate. Avem rezerve cu privire la o astfel de soluție a instanței, după cum vom argumenta în cuprinsul acestui titlu al lucrării, care exclude, *de plano*, posibilitatea invocării excepției de nelegalitate în cazul contractelor administrative pentru simplul motiv că acest mijloc procesual de apărare poate fi utilizat doar în cazul actelor administrative unilaterale și prin raportare la faptul că art. 4 din Legea nr. 554/2004 nu se referă și la actele administrative asimilate. Astfel, instanța ignoră faptul că în componența unui contract administrativ intră două categorii de clauze, respectiv clauzele reglementare, de drept public, care au semnificația unor acte administrative

¹ A se vedea V. Vedinaș, *Drept administrativ*, ed. a XII-a, revăzută și actualizată, Ed. Universul Juridic, București, 2020, p. 395. Mai putem evidenția, în context, și o altă definiție cuprinzătoare a noțiunii de contract administrativ, reliefată în literatura de specialitate, prin care contractul administrativ este definit ca fiind un „contract cu titlu oneros, încheiat în temeiul legii, în formă scrisă, supus unui regim de putere publică, caracterizat prin preeminența interesului public, care conține de cele mai multe ori două părți, o parte preponderentă, stabilită unilateral de către partea contractantă, care este o persoană juridică de drept public și acceptată de către cealaltă parte contractantă, care este persoană juridică de drept privat, fiind rezultatul unui acord de voințe între părțile contractante, contract prin intermediul căruia se urmăresc satisfacerea unui interes general, prin punerea în valoare a unui bun proprietate publică, efectuarea lucrărilor de interes public, prestarea unui serviciu public sau efectuarea unei achiziții publice, precum și în alte domenii expres prevăzute de lege” (A se vedea T. Chiuariu, *Contenciosul administrativ român*, Ed. Hamangiu, București, 2020, p. 102).

² A se vedea E.L. Cătană, *Contenciosul actelor administrative asimilate*, Ed. C.H. Beck, București, 2017, p. 96 și R.N. Petrescu, *Criterii de distingere între actele administrative de autoritate și actele de gestiune ale statului, implicații pe planul contenciosului administrativ*, în *Dreptul* nr. 10/1992, p. 42.

³ A se vedea C. Ap. București, s. a IX-a cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 3116/2018, definitivă, în *Buletinul jurisprudenței. Repertoriu anual 2018*, Ed. Universul Juridic, București, pp. 482-485.

unilaterale detașabile din conținutul contractului administrativ, și clauzele negociabile ale contractului administrativ, care reprezintă componenta civilă a contractului administrativ, dar cu respectarea principiului priorității interesului public.

Astfel, în opina noastră, pe de o parte, legiuitorul asimilează actelor administrative contractele încheiate de către autoritățile publice, în sensul Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 care reglementează procedura contenciosului administrativ atât din perspectiva normelor de drept substanțial, cât și din perspectiva normelor de drept procesual. Pe cale de consecință, în opinia noastră, asimilarea contractelor administrative actelor administrative în sensul legii nu atrage consecința că legea face o astfel de asimilare doar sub aspect procesual, ci legea face o astfel de asimilare și din punct de vedere substanțial. Sub acest aspect, dacă luăm în discuție una dintre condițiile principale de exercitare a oricărei acțiuni civile, vizând deci și acțiunile având ca obiect contractele administrative, respectiv interesul, vom constata că în accepțiunea Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, față de dreptul francez, interesul se analizează nu doar sub aspect procesual, ci și din punct de vedere substanțial, sens în care dispozițiile art. 2 alin. (1) lit. r) din Legea nr. 554/2004 definește interesul legitim public ca fiind interesul care vizează ordinea de drept și democrația constituțională, garantarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, satisfacerea nevoilor comunitare, realizarea competenței autorităților publice.

Rezultă cu evidență din conținutul acestui text legal că toate componentele care definesc interesul legitim public fac obiectul atât al unor norme de drept procesual, cât și al unor norme de drept substanțial.

În același context, în literatura de specialitate¹ se arată că contractul administrativ este asimilat actului administrativ, în general, și nu actului administrativ unilateral; or, în opinia noastră, cele două sintagme – „act administrativ în general” și „actul administrativ unilateral” – nu pot fi alăturate, întrucât sintagma generică „act administrativ în general” înglobează atât categoria actelor administrative de autoritate, cât și pe cea a actelor administrative de gestiune publică sau privată.

De altfel, și practica judiciară² a statuat, prin raportare la prevederile art. 21 din Constituția republicată, că instanța de contencios administrativ trebuie să se pronunțe și prin prisma interesului legitim, nu doar a dreptului subiectiv, iar existența interesului legitim și eventuala sa vătămare nu pot fi analizate în absența dreptului subiectiv preexistent, pe cale legea îl recunoaște și pe care autoritatea administrativă este obligată să îl respecte. Pe cale de consecință, cum în dreptul public conceptul de drept subiectiv îl implică și pe cel de interes legitim, reclamantul trebuie să facă dovada dreptului subiectiv și a interesului legitim individual, direct și explicit.

Pe de altă parte, dacă am acredita ideea distinșelor autoare că asimilarea vizează doar aspectul procesual, ne întrebăm cum ar putea instanțele învestite cu soluționarea unor ligii derivate din contracte încheiate de autoritățile publice să stabilească criteriile în vederea calificării contractului ca fiind administrativ sau civil, necesare pentru a stabili dacă sunt competente să soluționeze cauza, astfel de criterii intrând în sfera de incidență a dreptului substanțial. În același context, compatibilitatea asimilării contractelor încheiate de autoritățile publice actelor administrative cu normele de drept substanțial vizează, de asemenea, formele răspunderii pentru neexecutarea obligațiilor contractuale, respectiv și în dreptul contractelor administrative, pentru angajarea răspunderii contractuale trebuie îndeplinite condițiile impuse de normele dreptului substanțial, prevăzute atât de dispozițiile Codului civil, cât și de legislația specifică din materia contractelor administrative.

¹ E. Albu, *Excepția. Excepția de nelegalitate – mijloc de apărare în cadrul proceselor comerciale, civile etc. Aspecte procedurale teoretice și practice – I*, în RDC nr. 9/2006, p. 23, *idem*, *Dreptul contenciosului administrativ...*, *op. cit.*, p. 71.

² A se vedea ICCJ, s. de cont. adm. și fisc., dec. nr. 5362/2005, în *Jurisprudența Secției de contencios administrativ și fiscal pe anul 2005*, Ed. Hamangiu, București, pp. 70-72.